

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA

LEN A KONOPÍ

2005

ČERVEN

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor rostlinné výroby MZe ČR

Odpovědný odborný redaktor:

Ing. Marie Tošovská, CSc. MZe ČR

Bc. Irena Buchtová MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Zdeněk Trnka MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Agritec s.r.o. Šumperk-Temenice	republiky
ATOK – Asociace Textilního – Oděvního – Kožedělného průmyslu	Lnářský svaz České republiky
CELC – Evropská konfederace lnu a konopí	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
Český statistický úřad Praha	Vlas Berichten (Odborný časopis belgického lnářského svazu)
FAOSTAT Database – statistická databáze	ÚKZÚZ Praha
FAO	
Lnářské, tírenské a textilní podniky České	

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem zpracovatelům podkladů.

Marketingový rok je pro přádný len stanoven od 1. 7. do 30. 6. následujícího roku.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu u komodit len a konopí	2
Pěstování přádného lnu ve světě	10
Pěstování přádných rostlin v zemích EU	11
Pěstování přádného lnu v ČR	20
Tírenské zpracování lnu v ČR	26
Požadavky textilního průmyslu a bilance produkce a užití vlákn	28
Cenový vývoj	29
Zahraniční obchod	30
Pěstování lnu olejného v ČR	33
Pěstování konopí setého v ČR	35

ÚVOD

Předkládaná Situační a výhledová zpráva Len a konopí navazuje na zprávu vydanou v červnu roku 2004. Kromě přadného lnu se pro úplnost stručně zabývá také lnem olejným a konopím setým.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na Zemědělských agenturách a Pozemkových úřadech MZe, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Dále vycházejí jako příloha periodika Agrospoj a jsou rovněž k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz/>, zemědělství, publikace.

SOUHRN

V roce 2004 bylo podle Lnářského svazu oseto **přadným lnem** 5 499 ha, sklizeno bylo při průměrném výnosu 3,6 t/ha 19 290 t roseného stonku. Len se podařilo zasít v optimálním čase, tj. do konce dubna. Porosty byly hodnoceny jako dobré, před začátkem trháni byly poměrně vyrovnané. Trháni bylo zahájeno koncem června (nejdříve na Moravě) a do konce července bylo vytrháno 1 135 ha, tj. 21 % z celkové plochy, do konce srpna 4 648 ha, tj. 85 %, zbývajících 801 ha bylo vytrháno v září.

Rosení probíhalo, z důvodu dlouhotrvajícího sucha v měsíci srpnu a v první polovině září, velmi pomalu. Sklizeň uroseného stonku byla zahájena v druhé dekádě srpna, do poloviny srpna bylo sklizeno jen 89 ha, do poloviny září 1 265 ha, do konce září bylo sklizeno 2 915 ha, tj. 53 % ploch. Zvýšením dešťových srážek od druhé poloviny září nastalo zrychlení procesu rosení a sklizeň vyroseného stonku byla do konce října ukončena.

Poslední odborné odhady výnosu roseného stonku ze sklizně 2004 dosahují 3,6 t/ha při rozpětí 3,3 – 4,0 t/ha. To představuje cca 19 290 t roseného stonku. Podíl dlouhého vlákna z této sklizně je odhadován na 15,2 % při rozpětí 7 – 24 %. Jakost dlouhého vlákna se pohybuje v rozmezí Tex 125 – 92. Podíl krátkého vlákna je odhadován na 14,8 % při rozpětí 8 – 20 %.

Ze sklizně 2004 se očekává výroba celkem 5 780 t třených lněných vláken, z toho dlouhého vlákna 2 930 t a krátkého vlákna 2 850 t. Dále se předpokládá výroba 700 t krátkého vlákna ze stonku lnu olejného a konopí.

Sklizeň je hodnocena jako velmi dobrá jak z hlediska výnosu stonku, tak i kvality a výdajnosti vlákna. Podle předběžných informací Lnářského svazu (LS) je v roce 2005 oseto přadným lnem 4 692 ha. Předpokládaná potřeba přádelen na rok 2005 je 4 302 t třeného lněného vlákna.

Cenový vývoj v tuzemsku kopíroval situaci na světovém trhu se lněnými surovinami. Především ceny dlouhého vlákna zaznamenaly výraznou sestupnou tendenci v důsledku nízkých cen v zahraničí.

Plochy **olejného lnu** výrazně meziročně kolísají. V roce 2004 došlo v porovnání s rokem 2003 k poklesu sklizňové plochy téměř o 60 % na 2 154 ha s produkcí 3 119 t semene při průměrném výnosu 1,45 t/ha.

Zahraniční obchod se lněným semenem je v dlouhodobém horizontu aktivní. V roce 2004 dosáhl dovoz lněného semene objemu 341 t a vývoz 3 257 t.

Pěstitelské plochy **konopí** se postupně zvyšují. V roce 2001 činila sklizňová plocha technického konopí 29 ha, v roce 2002 vzrostla na 91 ha, v roce 2003 na 115 ha. V roce 2004 se konopím oseto 307 ha a v roce 2005 cca 156 ha.

U konopných surovin převažuje v současné době na českém trhu poptávka nad nabídkou. Je tedy vhodné věnovat zvýšenou pozornost možnostem jejího pokrytí zvýšením tuzemské nabídky.

ZÁSAHY STÁTU U KOMODIT LEN A KONOPÍ

1. Celní opatření

Vstupem do Evropské unie dne 1. 5. 2004 převzala Česká republika celní legislativu EU, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření. Od 1. 1. 2005 se zahraniční obchod ČR s tzv. třetími zeměmi řídí Nařízením Komise (ES) č. 1810/2004 (celní sazebník).

Přehled celních sazeb při dovozu zboží v roce 2005

CN kód	Název	Sazba cla v %	CN kód	Název	Sazba cla v %
5301 1000	Len surový nebo máčený	bez cla	1204 0010	Lněná semena, určená k setí	bez cla
5301 2100	Len lámaný nebo třený	bez cla	1204 0090	Lněná semena ostatní	bez cla
5301 2900	Len vochlovaný	bez cla	1207 9920	Semena konopí určená k setí	bez cla
5301 3010	Koudel	bez cla	1207 9991	Semena konopí, ne k setí	bez cla
5301 3090	Lněný odpad	bez cla	1515 1100	Lněný olej surový	3,2
			1515 1910 ¹⁾	Lněný olej pro technické nebo průmyslové účely	5,1
			1515 1990	Lněný olej ost., pro lidskou výživu	9,6

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 1810/2004

Poznámka: 1) Na zařazení do této podpoložky se vztahují podmínky stanovené právními předpisy Společenství (NK 2454/93 ve znění pozdějších předpisů)

Od 1. května 2004 se Česká republika stala členským státem Evropské unie. Příprava na členství spočívala ve stovkách harmonizačních opatření směřujících k formálně právnímu, institucionálnímu, ale především praktickému sladění s nároky jednotného trhu. Hospodářská a měnová integrace však rozšířením členů Evropské unie dobudována není. Není používáno jednotné měny (pouze 12 států používá společnou měnu), není dobudována unie ve smyslu politickém. Nelze přesně předvídat časový sled snah národních reprezentací na dalších harmonizačních opatřeních, která jsou nutná pro odstranění neviditelných bariér vzájemného obchodu, aby zboží, služby, lidé a kapitál mohli po celém území EHS kolovat volně. Mnohé oblasti dosud sladěny nejsou nebo jsou jim kladena částečná omezení (např. daňová politika se stanovením minimální spodní hranice sazby DPH) a jistě budou předmětem dalšího vývoje.

Chod složitého aparátu zajišťuje pět institucí:

Evropská komise

<http://europa.eu.int/index>

Evropský parlament

<http://www.europarl.eu.int/>

Rada EU

<http://ue.eu.int>

Soudní dvůr Evropského společenství

<http://curia.eu.int>

Evropský účetní dvůr

<http://www.eca.eu.int>

Orgánem se zvláštní právní subjektivitou je ECB (Evropská centrální banka). Je naprosto nezávislá na politickém rozhodování orgánů EU a vlád členských zemí. Jedná na základě Rady ředitelů banky a guvernérů národních bank zemí platících Eurem.

Zákonodárnymi orgány EU jsou Evropská komise, Evropský parlament a Rada EU.

- a) **Evropská komise** je jediná oprávněna navrhnout nové zákonné předpisy EU. Je nezávislá na vůli členských států, má výkonné kompetence v oblasti fungování jednotného trhu, celní unie, ochrany hospodářské soutěže, společné obchodní politiky a správy rozpočtu EU. K odpovědnosti ji může volat Evropský parlament, její rozhodnutí může přezkoumat Evropský soudní dvůr.

- b) Evropský parlament** – jeho legislativní funkce spočívá v odsouhlasení většiny předpisů, týkajících se obchodu a podnikání, mezinárodních smluv uzavíraných EU a jeho souhlas je podmínkou ke jmenování členů Evropské komise, přijetí nových členských států, společného rozpočtu EU.
- c) Rada EU (jinak též Rada ministrů EU)** – vydává nařízení, směrnice a rozhodnutí. Po půlročním předsednictví jednoho členského státu zasedá na úrovni ministrů. Veškerá legislativa jednotného trhu vyžaduje souhlas Rady (jednomyslný v otázkách daní a sociálních opatření, většinový v otázkách obchodu a podnikání). Tam, kde je potřeba spolurozhodování Rady a Evropského parlamentu, je vyloučeno přehlasování poslanců Evropského parlamentu legislativním návrhem Rady a naopak.

Politickým orgánem EU je Evropská rada – nezasahuje přímo do zákonodárných procesů, je to summit nejvyšších představitelů členských států.

Soudním orgánem EU je Soudní dvůr Evropských společenství (jinak též Evropský soudní dvůr). Jeho interpretace práva je pro ostatní instituce ES i pro soudní a správní orgány členských zemí závazná.

Evropský účetní dvůr zastupuje zájmy daňových poplatníků tím, že kontroluje účel vynaložení prostředků a dodržování rozpočtových pravidel a předpisů.

Evropská centrální banka zajišťuje dohled nad stabilitou společné evropské měny. V legislativním procesu musí s ní být konzultována většina návrhů, týkající se hospodářské oblasti.

Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V základní dohodě členských států je bezcelní pohyb zboží bez množství omezení v rámci ES (tzv. intrakomunitární – syn. intraunijní – syn. vnitrouijní pohyb zboží). Je platný zákaz diskriminace zboží podle země původu. Došlo k sladění hygienických, veterinárních, fytosanitárních a technických norem. Různé regulace stanovují podmínky obchodu tak, aby bylo chráněno životní prostředí a zachována bezpečnost potravin. Základní principy jednotného evropského trhu, které jsou však dosud provázeny řadou výjimek, jsou:

- volný pohyb zboží
- volné poskytování služeb
- svoboda podnikání v jiném členském státě
- volný pohyb pracovníků
- volný pohyb kapitálu a plateb

Regulace se týká rovněž oblasti sjednocení daňového zatížení. EU může jednotně upravit ekologické daně (očekáváno je zdanění v oblasti neobnovitelných zdrojů energie). Naopak všemi členskými státy může být rozhodnuto o ostatních daňových otázkách, proto se harmonizace dotkla pouze minimální daňové povinnosti (DPH, spotřební daň aj.). Místem zdanitelného plnění pro účely DPH je v EU země určení zboží a většiny služeb. Místem platby DPH je místo spotřeby.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém **INTRASTAT** (*informace na www.czso.cz*).

Povinnost vykazovat měsíčně data pro Intrastat se týká osob (zpravodajských jednotek), které překročí asimilační práh při dodání (odeslání) zboží do jiné země EU v hodnotě 4 milióny Kč nebo při odebrání (přijetí) zboží z jiné členské země 2 milióny Kč. Povinnost vykazovat data pro Intrastat však nevzniká a zpravodajskou jednotkou se nestává osoba, která nemá povinnost podávat přiznání k DPH.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91.
- b) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů.

Prováděcí nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92.
- b) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů.
 - Nařízení Rady (EHS) č. 3528/89,
 - Nařízení Rady (EHS) č. 1959/93,
 - Nařízení Rady (ES) č. 254/2000,
 - Nařízení Rady (ES) č. 1789/2003,
 - Nařízení Komise (ES) č. 2081/2003,
 - Nařízení Komise (ES) č. 1810/2004.

Základní právní předpisy České republiky související s obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR,
- Vyhláška č. 200/2005 Sb., kterou se provádí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky, upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží,
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Celní unie a vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO, jejíž hlavní deklarovanou snahou je reciproční odstraňování obchodních bariér a pomoc nejchudším zemím světa. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník, který je schvalován zpravidla v říjnu a uveřejňován v Úředním věstníku EU.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87, pozměněný Nařízením ES č. 254/2000) volně přístupný na internetové adrese europa.eu.int/comm/taxation_customs. TARIC je založen na kombinované nomenklatuře (tj. 6 míst Harmonizovaného systému + 2 místa KN), za níž následují dvoumístné doplňkové a přídavné TARIC kódy, definující omezení, kvóty, preference, antidumpingová a vyrovnávací cla, různé zákazy a omezení, systémy sledování dovozu a vývozu. Výše cla může být snížena na základě preferenční sazby.

Ochrana před dumpingovými a subvencovanými dovozy je realizována v EU antidumpingovými cly a antisubvenčními opatřeními, jejichž konkrétní obsah poskytuje internetová adresa europa.eu.int/comm/trade/policy/dumping/stats.htm.

Z podnětu postižených výrobců určitého členského státu může být vyhlášeno Radou na návrh Komise ochranné opatření v podobě stanovení množstevní kvóty dovozu zboží ze třetích zemí.

V naléhavých případech mohou tato opatření na návrh členských států být schválena a vyhlášena Komisí.

Vzájemný obchod by měl probíhat podle pravidel WTO a dalších platných mezinárodních smluv, které má EU uzavřeny s některými třetími zeměmi. Pro agrární obchod EU je praktikována Společná zemědělská politika (SZP) a Společná obchodní politika (SOP). Obě tyto politiky zásadně ovlivňují agrární obchod nových členských zemí.

Preferenční ujednání, týkající se agrárního obchodu, existují v rámci SZP jako součást regulace obchodu se třetími zeměmi (tj. zeměmi mimo EU), tato regulace je obhospodařována tzv. obchodními mechanismy (subvence, licence, kauce atd.). Koncese v oblasti agrárního obchodu jsou několika druhů, např. celní úlevy bez množství omezení, celní úlevy v rámci množství omezení (preferenční celní kvóty) – specifickou podobou preferenční celní kvóty je bezcelní kvóta.

Jednotný trh je ve zvýšené míře vysoce konkurenční prostředí. Úspěch nabídky zboží se netýká jen ceny, ale i inovací, služeb a reakcí na tlak různých lobby, dožadujících se zlepšování životního prostředí, pohody zvířat a bezpečnosti potravin. Správné reakce podnikatelů jsou závislé na sledování legislativního procesu v EU ve snaze dozvědět se o nových předpisech a nákladech na jejich splnění.

Aktuální výši dovozních cel specifikuje Integrovaný tarif EU (TARIC). TARIC je doplněn Národním integrovaným tarifem (NIT, respektive Český integrovaný tarif 2005), který dále doplňuje TARIC o netarifní opatření, sazby daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Přepočtení národních měn na EURO, důležitý při stanovování hodnoty zboží, je stanoven směrnicí EU.

Právní řád

Právní řád Evropského společenství je nadřazen veškerému národnímu právu členských států. Právo ES je publikováno na internetovém portálu EUR-LEX (www.europa.eu.int/eur-lex). Základním právním dokumentem jsou jednotlivé integrační smlouvy přijaté jednotlivými členskými státy.

Od 1. 5. 2004 je právní řád ES závazný také v ČR. Předcházela tomu proces harmonizace stávajícího práva České republiky s právem ES a tento proces pokračuje i nadále. Pro bezproblémové vykonávání činnosti zemědělského podnikatele je nutné, aby byl alespoň rámcově seznámen se základními informacemi o evropské legislativě a s termíny nutnými k správné orientaci v právním systému. Legislativa EU je publikována v Úředním věstníku EU. Právní předpisy jsou publikovány v Úředním věstníku EU v českém jazyce. Jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu službou EUR-LEX (odkaz viz výše). Zde lze nalézt poslední vydání Úředního věstníku EU, legislativu Evropských společenství, rozhodnutí soudního dvora, dokumenty vztahující se k přípravě jednotlivých právních norem a otázky, které adresují členové Evropského parlamentu Radě EU nebo Evropské komisi.

Úřední věstník EU (Official Journal) obsahuje postoj Rady, zákonné normy společenství. Vychází každý pracovní den v jazycích členských států. Právní předpisy jsou obsaženy v řadě L, v řadě C jsou informace, oznámení a přípravné akty. Řady L a C je možné nalézt na internetové adrese <http://www.europa.eu.int/eur-lex/cs/oj/>.

Základní evropské legislativní předpisy

Nařízení (uváděno v tzv. celexových kódech, usnadňujících vyhledávání v databázích, představované písmenem **R** – Regulation) je přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva. Je to základní sjednocovací prvek. Cílem je stejný výsledek, závazný ve stejný okamžik v celém ES. Schvaluje ho Rada, popř. Rada společně s Evropským parlamentem. Nezpracovávají se do národní legislativy. V případě, že se stane, že národní legislativa bude s evropskou v rozporu, pak má nařízení větší váhu, než národní předpis.

Směrnice (L – Directive) je závazný pokyn k zapracování do národního práva k určitému datu. Nestane-li se tak, jsou členské státy odpovědné soukromoprávním subjektům za vzniklé škody.

Rozhodnutí (D – Decision) orgánů EU jsou závazná pro ty subjekty, kterým jsou adresována. Adresátem rozhodnutí může být kterýkoliv členský stát, skupina států, jednotlivá fyzická či právnická osoba.

Hlavní nařízení ES, týkající se :

a) společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno

Nařízení Rady č. 1673/2000
Nařízení Komise č. 245/2001
Nařízení Komise č. 1093/2001
Nařízení Komise č. 2105/2001
Nařízení Komise č. 2478/2001
Nařízení Komise č. 52/2002
Nařízení Komise č. 651/2002
Nařízení Komise č. 1401/2003
Nařízení Komise č. 393/2004
Nařízení Komise č. 752/2004
Nařízení Komise č. 2170/2004
Nařízení Komise č. 873/2005

b) systému podpor pro pěstitele některých plodin na orné půdě

Nařízení Rady č. 1672/2000
Nařízení Komise č. 2860/2000
Nařízení Komise č. 1529/2000
Nařízení Komise č. 556/2001
Nařízení Komise č. 1157/2001
Nařízení Komise č. 1235/2001
Nařízení Komise č. 327/2002
Nařízení Komise č. 206/2004

c) režimů přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky

Nařízení Rady č. 1782/2003
Nařízení Komise č. 1973/2004
Nařízení Komise č. 796/2004
Nařízení Komise č. 436/2005
Nařízení Komise č. 681/2005

Výkonným orgánem pro společnou organizaci trhu se lnem a konopím, pěstovaným na vlákno, v ČR je SZIF (zákon č. 256/2000 Sb., v platném znění). Provádí agendu spojenou s uznáváním prvních zpracovatelů a veškeré úkony, spojené s oběhem a výplatou finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů s institucemi EU.

Do současné doby bylo v ČR akreditováno 8 prvních zpracovatelů lněných stonků (Texlen, Čemolen, Lenka Kácov, Sázavolen, Moravolen, Agritec, Opavlen, Odetka), Lenka Kácov také na zpracování konopného stonku.

Informace lze získat na následujících webových stránkách

Webový server SZIF: <http://www.szif.cz>

Webový server MZe: <http://www.mze.cz>, úsek zahraniční vztahy, navigace – evropská integrace, kde lze najít seznam předpisů ES souvisejících se sektorem len a konopí.

2. Licenční politika

Podle nařízení vlády č. 481/2001 Sb., kterým se měnilo nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanovily výrobky, jež mohly být dováženy do ČR nebo vyváženy z ČR jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, se na tuto komoditu neuplatňovaly automatické ani neautomatické licence.

Pouze semena konopí (položka celního sazebníku 1207 9991) mohla být vyvážena nebo dovážena jen na základě automatické licence.

Nařízení vlády č. 248/2004 Sb. stanoví, že od 1. 5. 2004 licence pro dovoz konopí ze třetích zemí podle předpisů ES vydává SZIF na základě žádosti dovozce. Licenci pro dovoz surového konopí lze vydat pouze schválenému prvnímu zpracovateli, jehož schválení zahrnuje zpracování konopných stonků.

K žádosti o licenci pro dovoz semen konopí určených k výsevu je žadatel povinen připojit doklad, který prokazuje, že se jedná o odrůdu, která nemá vyšší obsah tetrahydrokanabinolu než 0,2 %.

Licenci pro dovoz semen konopí, která nejsou určena k výsevu, lze v souladu s předpisy ES vydat pouze schválenému dovozci semen konopí. Dovozece musí doložit SZIF, že s konopným semenem bylo naloženo způsobem a ve lhůtě, které stanovují předpisy ES.

3. Daňová politika

Zákonem č. 253/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jsou od 1. 5. 2004 upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem.

Snížené sazbě DPH (tj. 5 %) podléhají následující skupiny položek celního sazebníku:

- 1204 - lněná semena
- 1207 9991 - konopná semena
- 1207 9920 - konopná semena
- 1515 1100 - lněný olej surový
- 1515 1910 - lněný olej pro tech. nebo prům. účely
- 1515 1990 - lněný olej ost., pro lidskou výživu

základní sazbě DPH ve výši 19 % :

- 5301 1000 - len surový nebo máčený
- 5301 2100 - len lánaný nebo třený
- 5301 2900 - len vochlovaný
- 5301 3010 - koudel
- 5301 3090 - lněný odpad

4. Dotační politika

V roce 2004 byla podpora pěstování přadného lnu v ČR soustředěna do dvou dotačních programů:

- 1) V rámci doplňkových přímých plateb (Top-up) byl vyhlášen dotační titul **1. F. – Osivo pícnin a lnu**. Předmětem podpory ve výši 7 000 Kč byla každá tuna certifikovaného osiva vybraných druhů pícnin a lnu vypěstovaná a uznaná na území ČR. Příjemcem podpory byl producent, který osivo vypěstoval a uzavřel množitelenskou smlouvu se šlechtitelskou, semenářskou nebo šlechtitelskou a semenářskou firmou.

Z tohoto dotačního programu bylo vyplaceno cca 12 mil. Kč.

- 2) V rámci národních dotací byl vyhlášen titul **1. F. – Podpora nepotravinářského využití půdního fondu – pěstování přadného lnu pro vlákno**. Předmětem této dotace byl jeden ha plochy oseté uznaným osivem odrůd přadného lnu, registrovaných v ČR. Výše dotace byla 4 000 Kč na 1 ha

oseté plochy. K tomuto dotačnímu programu se přihlásilo 128 žadatelů, na 5 366 ha bylo vyplaceno celkem 21 465 tis. Kč.

Pěstování lnu olejného a konopí na vlákno bylo v roce 2004 podpořeno v rámci národní doplňkové platby na ornou půdu ve výši 1 479 Kč /ha a dále prostřednictvím jednotné platby na plochu ve výši 1 830 Kč/ha zemědělské půdy.

Pro rok 2005 je podpora pěstování lnu na vlákno dána NV č. 145/2005 Sb. ze dne 13. dubna 2005, o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2005. Podle tohoto nařízení je předmětem podpory plocha osetá uznaným osivem odrůd přádného lnu, které jsou uvedeny v předpise Evropských společenství a na kterou má pěstitel uzavřenou smlouvu o odbytu s akreditovaným prvním zpracovatelem. Na tyto plochy lze vyplácet přímou platbu ve výši 170,18 EUR/ha, tj. cca 5 100 Kč/ha.

Žádost o platbu na pěstování lnu na vlákno se podává Fondu na jím vydaném formuláři do 15. května. Bližší pokyny pro vyplnění formulářů žádosti o jednotnou platbu na plochu (SAPS) a doplňkové platbě k jednotné platbě na plochu vydal SZIF v příručce pro žadatele.

Pěstování lnu olejného a konopí na vlákno bude v roce 2005 podpořeno v rámci platby na pěstování plodin na orné půdě v předpokládané výši 1 000 – 1 500 Kč/ha.

5. Legislativní opatření vztahující se bezprostředně ke lnu a konopí

Zákon č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252 /1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. Účinnost od 1. 5. 2004

Nařízení vlády 144/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006. Účinnost od 20. 4. 2005.

Nařízení vlády 145/2005 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2005. Účinnost od 20. 4. 2005 do 30. 6. 2006.

Nařízení vlády č. 248/2004 Sb., o některých opatřeních k provádění společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno. Účinnost od 1. 5. 2005.

Zákon č. 167/1998 Sb., (ve znění úplného znění zákona č. 466/2004 Sb.), o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů. Z tohoto zákona vyplývá ohlašovací povinnost pěstitelům konopí na ploše větší než 100 m².

Vyhláška č. 151/2005 Sb., kterou se stanoví vzory formulářů pro hlášení osob pěstujících mák setý nebo konopí a způsob vyplňování a nakládání s uvedenými formuláři. Účinnost od 26. 4. 2005.

Zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost od 7. 9. 2000.

Vyhláška č. 388/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 403/2000 Sb., kterou se určují druhy zemědělského zboží, na něž je možné vystavovat zemědělské skladní listy a podmínky pro provozování zemědělských veřejných skladů. Účinnost od 13. 11. 2003.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin. Účinnost od 31. 5. 2004

Vyhláška č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů. Účinnost od 31. 5. 2004.

Len a konopí na vlákno v rámci Společné zemědělské politiky

Základním dokumentem pro přadný len a konopí bylo dlouhá léta nařízení Rady č. 1308/1970, o společné organizaci trhu s přadným lnem a konopím. Toto nařízení trh v sektoru přadných plodin, pokud se týkalo množství produkce, nijak neregulovalo. V červenci roku 2000 bylo s platností od marketinkového roku 2001/02 nahrazeno nařízením Rady č. 1673/2000, o společné organizaci trhu se lnem a konopím, kterým se ustanovily národní kvóty pro dlouhé a krátké vlákno, a nařízením Rady č. 1672/2000, měnící nařízení Rady č. 1251/99, zřizující podpůrný systém pro producenty některých kulturních plodin tím, že do tohoto nařízení doplňuje len a konopí pěstované na vlákno.

Podpora pěstitelům byla tedy začleněna jako přímá platba do podpory pěstování některých plodin na orné půdě v rámci nařízení Komise č. 1251/1999 a následně do přílohy č. IX nařízení Rady č. 1782/2003. Vzhledem k tomu, že podpora pěstitele je přímou platbou, je na ní aplikován princip postupného se zvyšování přímých plateb a tato platba je zahrnuta do platby SAPS. Pokud se jedná o podpory zpracovatelům, nejedná se o přímou platbu ve smyslu komunitárního práva, a tato podpora je tedy vyplácena v plné výši od doby vstupu ČR do EU.

Vzhledem k postupu reformy Společné zemědělské politiky se zvažuje i další osud národních kvót a i otázka jiného řešení podpory zpracovatelům. Evropská komise na základě výběrového řízení vybrala firmu ERNST and YOUNG, která zpracuje studii hodnotící organizaci společného trhu pro sektor lnu a konopí. Hodnotící studie se zaměří na význam, účinnost a efektivitu sektoru lnu a konopí po reformě v tomto sektoru, která vstoupila v platnost v roce 2001/2002.

Česká republika dodala ke studii požadované údaje. Komisi má být studie předložena v září roku 2005, aby následně byla oponována v příslušných orgánech a výborech Komise. Na základě diskuse i s nevládními organizacemi bude navržen systém, jak bude provedena reforma celého sektoru. V současné době je totiž na jedné straně v některých členských zemích kvótovaná výroba překračována a zpracovávána bez podpory, na straně druhé není plně čerpána dodatková kvóta 5 000 t vlákna, která je každoročně přerozdělována mezi některé státy.

PĚSTOVÁNÍ PŘADNÉHO LNU VE SVĚTĚ

Vývoj osevních ploch a produkce dlouhého vlákna v nejvýznamnějších pěstitelských zemích světa

Země	2000		2001		2002		2003	
	Osevní plocha (ha)	Dlouhé vlákno (t)	Osevní plocha (ha)	Dlouhé vlákno (t)	Osevní plocha (ha)	Dlouhé vlákno (t)	Osevní plocha (ha)	Dlouhé vlákno (t)
Francie, Belgie, Nizozemsko	71 016	89 900	87 836	46 647	86 153	123 856	98 304	140 000
Německo	402	-	200	-	200	280	224	-
Rakousko	450	-	132	-	171	-	142	-
Finsko	1 067	-	365	-	202	-	97	-
Estonsko	137	-	27	1 000 ¹⁾	30	-	-	-
Lotyšsko	1 600	1 100	-		-	-	-	-
Litva	8 600	2 900	9 600	1 400	9 346	2 300	10 000	3 000
Česká republika	6 302	2 235	7 095	1 591	5 885	2 000	6 003	2 100
Polsko	5 093	2 700 ¹⁾	4 520	2 712 ¹⁾	5 100	1 300	6 000	4 200
Bulharsko	300	35 ¹⁾	210	25	470	-	-	-
Rumunsko	2 000	300	300	100	300	100 ¹⁾	-	-
Rusko	107 610	51 170	127 361	58 000	100 000	30 000	104 000	10 000
Bělorusko	81 800	20 000 ¹⁾	70 000	17 500 ¹⁾	40 000	16 000	60 000	10 000
Ukrajina	19 300	2 509	28 280	5 076	28 200	4 323	32 000	4 000
Egypt	14 500	14 000	25 000	20 000	25 000	20 000	36 000	33 000
Čína	100 000	31 000	100 000	31 000	80 000	25 000	133 000	26 000
Celkem	420 177	217 849	460 926	185 051	381 057	225 159	485 770	232 300
Podíl Fr, Be, NL		41,3 %		25,2 %		55 %		60,3 %

Pramen: Materiál CELC zveřejněný dne 23. 7. 2004

Poznámka: ¹⁾ odhad

PĚSTOVÁNÍ PŘADNÝCH ROSTLIN V ZEMÍCH EU

Pěstování přadného lnu v zemích EU

Do počátku devadesátých let se v zemích EU pěstoval přadný len na cca 50 – 80 tis. ha. K velkému poklesu osevních ploch na 44 tis. ha došlo v letech 1991/1992, kdy vyvrcholila lnářská krize. Zásadou nové dotační politiky EU došlo v dalších letech opět k oživení zájmu o pěstování lnu a osevní plochy se postupně zvyšovaly. V roce 1995 překročily osevní plochy hranici 100 tis. ha a v roce 1999 dosáhly téměř 214 tis. ha. Hlavním důvodem tohoto nebývalého nárůstu osevních ploch však bylo spekulativní pěstování lnu v netradičních pěstitelských zemích s cílem získat dotace.

Vývoj pěstování přadného lnu v EU v pěstitelských zemích uvádí následující tabulka. Údaje za rok 2004 jsou včetně osevních ploch zemí, které v tomto roce do EU přistoupily.

Vývoj osevních ploch přadného lnu v zemích EU (ha)

Země	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Francie ¹⁾	44 556	45 096	43 708	49 129	53 680	66 561	66 772	74 439	76 480
Belgie	11 188	11 654	11 211	12 176	13 320	16 860	15 315	19 306	19 827
Nizozemsko	3 823	4 089	3 306	3 570	4 016	4 415	4 062	4 615	4 517
Celkem	59 567	60 109	58 225	64 875	71 016	87 836	86 153	98 360	100 824
Velká Británie ³⁾	20 219	19 080	16 700	15 000	12 089	4 860	177	1 976	1 820
Finsko	383	903	613	863	1 067	365	202	97	67
Německo ²⁾	4 595	1 382	416	569	402	200	200	224	180
Španělsko	46 613	49 045	87 727	126 226	13 895	457	55	0	0
Rakousko	1 102	780	635	336	450	132	171	142	110
Švédsko	3	47	320	1 327	21	0	25	0	30
Dánsko	61	57	44	11	45	19	2	0	0
Itálie	10					0	6	20	80
Irsko	3	42	1						
Portugalsko	135	1 125	1 500	4 678	3 810	0	0		
Nové země od r. 2004									19 099
Celkem EU	132 691	133 286	166 181	213 885	102 183	93 869	86 991	100 819	122 210

Pramen: DG VI – C4 Evropská komise, Statistiky Belgického ministerstva pro střední stav a zemědělství, *Vlas Berichten* č. 8/2002, č. 12, 22/2003, č. 22/04

Poznámka: ¹⁾ bez ha určených pro papírenský průmysl (rok 2002 – 1 700 ha, rok 2001 – 1 400 ha, rok 2000 – 2 000 ha, rok 2004 – 1 800 ha),

²⁾ bez ha pro netextilní užití (rok 2002 – 150 ha, rok 2001 – 200 ha),

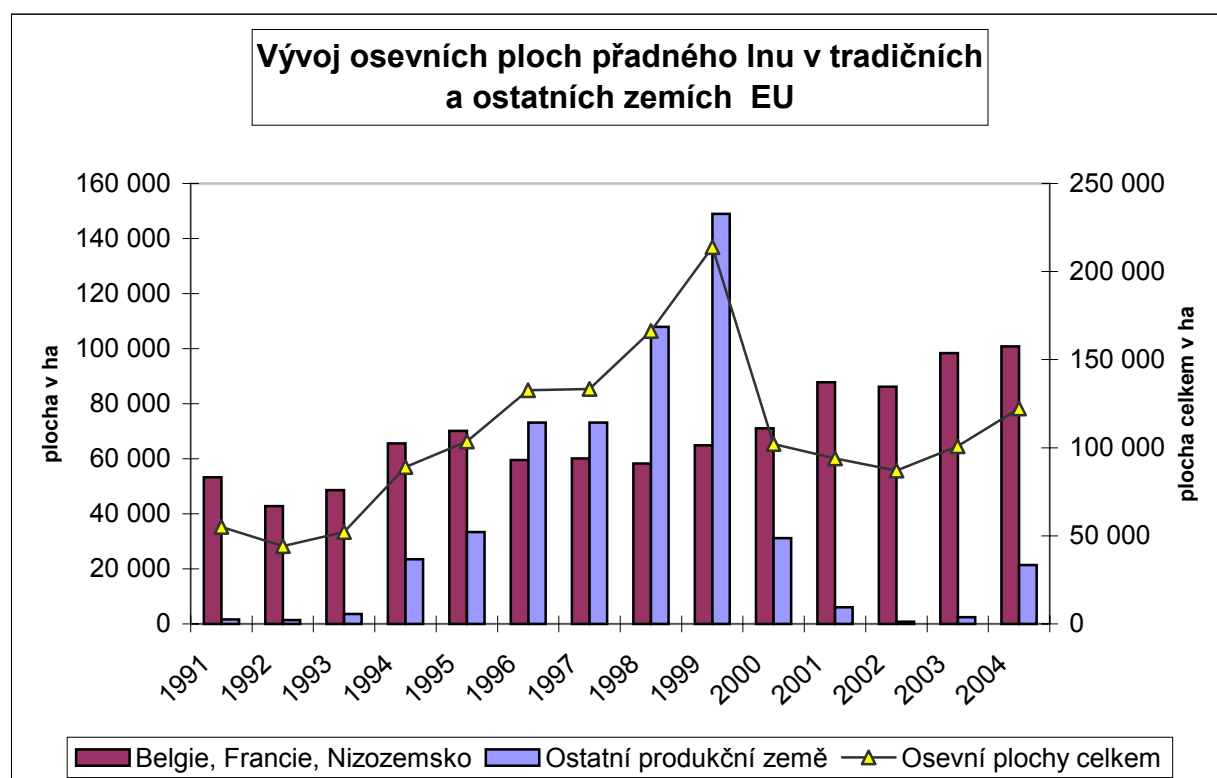
³⁾ za rok 2003 údaj zpřesněn

Osevní plochy v tradičních lnářských zemích EU (Francie, Belgie, Nizozemsko) se do roku 1999 pohybovaly mezi 60 až 70 tis. ha, další roky meziročně rostly, kromě roku 2002. Tyto země trvale produkují vysoce kvalitní lněné vlákno zejména pro textilní zpracování a regulují jeho produkci podle vývoje poptávky.

Podpora pěstování přadného lnu byla do roku 2000 v EU vyplácena bez ohledu na náročnost sklizně, následného zpracování a využití. Toho využily a len začaly intenzivně pěstovat další země EU 15 zejména Španělsko a Velká Británie. Ve Velké Británii nebyl konjunkturální růst ploch větší než 20 tis. ha, ve Španělsku však pěstební plochy lnu dosáhly v krátké době 126 tis. ha.

Celkový dopad tohoto neobvyklého rozšiřování však byl katastrofální. V roce 1999 byl evidován v EU 15 areál přadných lnů ve výši téměř 214 tis. ha. K navýšení produkce lnářských surovin však téměř nedošlo. Po reformě společného řízení evropského zemědělského trhu v roce 2000 a schválení nových směrnic k výplatě podpor opadl zájem o pěstování lnu v netradičních lnářských zemích tak rychle, jak vznikl.

Naopak v tradičních západoevropských zemích je od roku 1990 zaznamenán růst osevních ploch přádného lnu a typickým znakem posledních let je koncentrace ploch. Tento jev je v moderním zemědělství obvyklý a nutný.

Pramen: *Vlas Berichten* č. 8/02, č. 12, 22/03, č. 22/04

Poznámka: od roku 2004 jsou zahrnuty země, které v tom roce přistoupily do EU

K tomuto vývoji dochází především proto, že se změnila obchodní strategie na světovém lnářském trhu. Tradiční západoevropské země se rozhodly akceptovat rozšířenou poptávku po lnářských surovinách, což vedlo ke zvyšování pěstitelské plochy v těchto zemích.

V Belgii, Francii a Nizozemsku bylo v roce 2003 oseto 98 360 ha přádným lnem, tj. zvýšení o 14 % oproti předchozímu roku a v roce 2004 již pěstební plocha překročila 100 tis. ha.

V roce 2004 přistoupilo k EU 15 dalších 10 zemí, z nichž jsou tradičními producenty přádného lnu především Česká republika, Polsko a Litva. Vývoj osevních ploch přádného lnu v hektarech v těchto zemích v posledních třech letech uvádí následující tabulka.

Vývoj osevních ploch přádného lnu v nových členských zemích EU (ha)

Země	2002	2003	2004
Lotyšsko			2 400
Litva	9 346	10 000	5 000
Polsko	4 500	2 927	6 200
Česká republika	5 885	5 953	5 499

O rozsahu osevních ploch přádného lnu v roce 2005 rozhodne rentabilita pěstování. S ohledem na současnou situaci v odbytu textilního zboží na světovém trhu dochází v některých členských zemích EU ke snížení osevních ploch lnu na vlákno.

Pěstování přádného lnu v EU v roce 2004

Podle předběžných údajů se v roce 2004 pěstoval přádný len v EU 25 cca na 124 000 ha včetně 1 800 ha ve Francii, určených na zpracování pro papírenský průmysl. Vzhledem k tomu, že dosud nejsou k dispozici ucelené a odpovídající informace ze všech zemí EU, vychází hodnocení evropské produkce, tak jako v předchozích letech, z údajů tří zemí tj. Belgie, Francie a Nizozemska, které se podílejí na celkové produkci přádného lnu 83 %.

Průběh vegetace a sklizně roku 2004

V důsledku nepříznivého počasí se opozdil osev (zhruba o 14 dnů) a tím došlo k posunutí celého vegetačního procesu. Všeobecně vyšší výskyt srážek na jaře byl prospěšný pro vzrůst lněných porostů, naopak deštivé počasí v květnu nebylo příznivé pro likvidaci plevelů a zpomalilo dozrávání porostů lnu. Vyšší průměrné teploty v druhé dekádě června pak urychlily vývoj poupát a kvetení.

Před trháním, tj. koncem června, byly přádné lny ve všech třech zemích (Belgii, Francii a Nizozemsku) vyrovnané, dobře narostlé, průměrného vzrůstu, nezaplevelené a zdravé. Poslední fázi zrání a sklizně komplikovalo proměnlivé počasí. Vysoké množství srážek urychlilo proces rosení a neumožnilo včasný sběr urosených stonků. A naopak poměrně značné sucho začátkem září, zejména ve Francii, mělo špatný vliv na jakost vlákna, které bylo hrubší a barevně nejednotné.

Výnosy jsou odhadovány na 6 t/ha neroseného stonku včetně semene (což odpovídá výnosu cca 4 t/ha roseného stonku bez semene). To je při meziročním srovnání o 1 tunu méně. Podle dosud zpracovaných partií se ze sklizně 2004 předpokládá průměrný výnos dlouhého vlákna 1 090 kg/ha a průměrný výnos koudele 680 kg/ha.

Bilance lnářských surovin v západní Evropě

Podle propočtů bude ze sklizně roku 2004 vyprodukováno přibližně 110 000 t dlouhého vlákna, tj. cca o 30 000 t méně než v roce 2003. Produkce koudele by se při meziročním srovnání zvýšila o 18 %, tj. na 69 128 t. Jedná se o teoretická čísla, která neberou v úvahu současnou výrobní kapacitu tírén a vychází z předpokladu, že by celá sklizeň byla kompletně nabídnuta ke zpracování pro trh v dané sezóně.

Teoretická dostupnost lněných vláken (t)

Ukazatel	Dlouhé vlákno		Krátké vlákno (koudel)	
	2004/2005	2003/2004	2004/2005	2003/2004
Sezóna				
Zásoby	25 240	10 686	6 758	9 520
Z nové sklizně	110 590	142 744	69 218	58 463
Celkem	135 830	153 430	75 976	67 983

Pramen: Vlas Berichten, Lnářský svaz ČR

Poptávka po dlouhém vlákne byla v roce 2004 na poměrně vysoké úrovni. Průměrný přepočtený objem poptávky za posledních pět sezón (do sezóny 2003/2004) je 104 000 t. Předpokládá se, že i v nové sezóně by nemělo dojít k výraznému oslabení poptávky. Len je stále módní, lněná vlákna jsou bohatě zastoupena v jarních, letních a dokonce i zimních módních kolekcích. Odborníci sektoru pěstování a přípravy vláken při CELC soudí, že by v příštím roce neměly být na evropském trhu větší problémy.

Vývoj cen dlouhého vlákna v EU

Koncem roku 2003 byl zaznamenán pokles cen dlouhého třeného vlákna, který přetrvával i během prvního čtvrtletí roku 2004. Koncem I. pololetí 2004 byl zaznamenán i pokles poptávky po nižších kvalitách a ceny byly vystavovány stále vyššímu tlaku, i když podle dřívějších odhadů měla celková poptávka po dlouhém vlákne v sezóně 2003/2004 dosáhnout rekordní výše 136 000 t, z toho víc jak 75 % mělo být exportováno mimo EU, hlavně do Číny.

Hlavní příčinou snižování cen v posledních sezónách:

- vyšší kurz Eura oproti dolaru
- zvýšený podíl exportu lněného vlákna do oblastí s převahou dolarové měny
- vysoká nabídka vlákna

Přes všechny problémy, které lnářskou prvovýrobu v klasických lnářských zemích v posledních několika letech doprovázely, zaručovaly předcházející sklizně pěstitelům přádného lnu i zpracovatelům lněných stonků slušný příjem z jednoho hektaru sklizňové plochy, což však pro rok 2004 již neplatí.

Cenové relace, uvedené v tabulce, jsou průměrné čtvrtletní hodnoty dosahované na burze lnu v belgickém Kortrijku, které jsou určující pro lnářské obchodní transakce v celé EU.

Vývoj cen lněného dlouhého vlákna v Belgii a v ČR v roce 2004

Období	Nízká jakost Tex 140 – 125 Standard 7 – 8			Střední jakost Tex 110 – 100 Standard 9 – 10		
	Belgie		ČR	Belgie		ČR
	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg
4. čtvrtletí 2003	do 1,4875	do 48,00	do 37	1,4876 – 1,8590	48,20 – 60,20	49 - 55
1. čtvrtletí 2004	do 1,4875	do 48,80	do 36	1,4876 – 1,8590	48,80 - 61,00	43 - 52
2. čtvrtletí 2004	do 1,4875	do 47,20	do 34	1,4876 – 1,8590	47,25 – 59,10	43 - 52
3. čtvrtletí 2004	do 1,4875	do 47,00	do 30	1,4876 – 1,8590	47,10 – 58,90	43 - 52
4. čtvrtletí 2004	do 1,4875	do 45,30	do 30	1,4876 – 1,8590	45,30 – 56,60	

Období	Lepší jakost Tex 92 Standard 11			Nejlepší jakost Tex 84 Standard 12		
	Belgie		ČR	Belgie		ČR
	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg	EUR/kg	Kč/kg	Kč/kg
4. čtvrtletí 2003	1,8591 – 2,1070	60,00 – 68,00	57 - 72	od 2,1071	od 69 výše	Podle dohody
1. čtvrtletí 2004	1,8591 – 2,1070	61,00 – 69,10	50 - 55	od 2,1071	69,20	
2. čtvrtletí 2004	1,8591 – 2,1070	59,00 – 66,90	50 - 55	od 2,1071	67,00	
3. čtvrtletí 2004	1,8591 – 2,1070	58,90 – 66,70	50 - 55	od 2,1071	66,70	
4. čtvrtletí 2004	1,8591 – 2,1070	56,60 – 64,10	50 - 55	od 2,1071	64,20	

Pramen: *Vlas Berichten č. 1 až 26/2004, Lnářský svaz ČR*

Poznámka: Přepočty kurzem platným ke konci příslušného čtvrtletí (rok 2004 – 32,835; 31,760; 31,660; 30,465) IV. čtvrtletí 2003 kurzem 32,405.

Vývoj trhu dlouhého vlákna v EU

Z obchodního hlediska lze minulé období charakterizovat následovně:

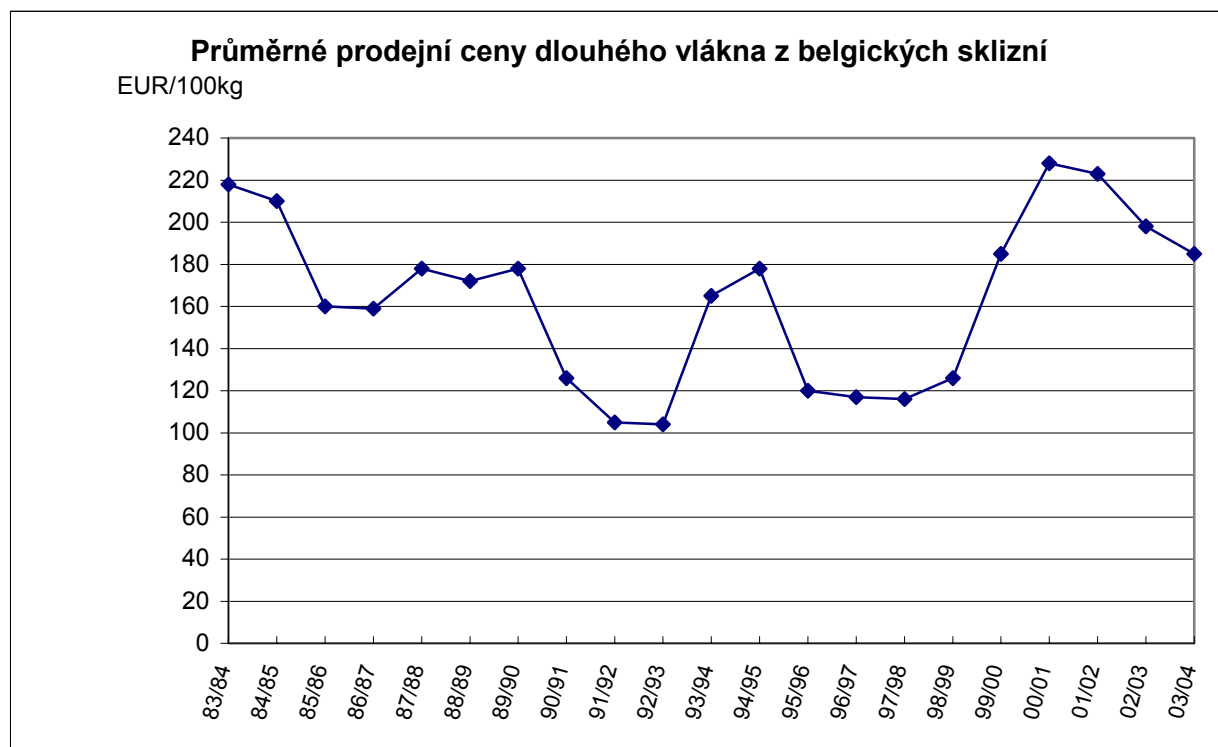
- **Marketingový rok 1999/2000** – v mnoha ohledech lze označit jako rekordní, s nevídanými objemy prodeje, růstem cen, odbouráním zásob surovin na nejnižší úroveň za posledních 15 let.
- **Marketingový rok 2000/2001** – byl vytvořen předěl velmi vysokých prodejních cen. Poptávka po surovinách nedokázala pokrýt vysokou nabídku. Výsledkem byl opětovný nárůst zásob vlákna.
- **Marketingový rok 2001/2002** – byl silně poznamenán ztrátami z neúrody a poškozením lněných stonků nepříznivým počasím na podzim roku 2001. Vzhledem k zásobám z minulé sezóny se udržela rovnováha mezi nabídkou a poptávkou. Na dobré úrovni se udržely i ceny surovin.
- **Marketingový rok 2002/2003** – přes rekordní zvýšení výroby se udržel dobrý odbyt veškerých lnářských surovin. Jediným negativním jevem bylo obecné snížení cen v důsledku kurzovní pozice amerického dolaru. I přes pokles cen byla zachována rentabilita.

- **Marketingový rok 2003/2004** – v průběhu kampaně nebyl žádný problém nalézt odběratele pro celý sortiment běžných kvalit. S objemem prodeje ve výši 27 333 t (tj. o 11 % vyšší prodej než v předcházejícím roce), byl marketingový rok 2003/04 třetím neúspěšnějším za posledních 30 roků.

Poklesl zájem o nižší kvality dlouhého vlákna a nabízené ceny byly tak nízké, že většina výrobců dávala přednost pozdržet materiál na zásobách a spekulovat s pozdějším zvýšením cen.

Cenový propad je zřejmý i z toho, že přes větší objem prodeje klesl obrat oproti minulé sezóně o 11 % na 42,3 mil. EUR. Přestože byla poptávka stále aktivní, nemohl trh nadále vysoký objem nabídky vlákna absorbovat a došlo k určitému navýšení zásob v dlouhém vlákne. S výjimkou července rostly v sezóně 2003/2004 zásoby lněných surovin postupně v každém měsíci. Koncem sezóny bylo na zásobách 6 679 t, což představuje zvýšení oproti minulému roku o 101 %. Ve srovnání s minulostí byly vyšší zásoby jen v sezóně 1998/99.

Objem zásob vyjádřený časovým limitem představoval na konci sezóny cca 70 dnů. V minulém roce představovaly zásoby materiálu limit cca 50 dnů. Za normální stav zásob jsou považovány zásoby odpovídající 2 měsíční výrobě.

Pramen: Vlas Berichten č. 2/03, 1 – 24/04

Vývoj trhu koudelí v EU

Vývoj tírenské výroby koudelky byl jiný než u dlouhého vlákna, výroba koudelky nekryla dostatečně poptávku.

V sezóně 2003/04 prodaly tři klasické západní lnářské země více koudelí, než jich vyrobily. To vedlo ke snížení zásob v Belgii o 30 %, ve Francii rovněž o 30 % a v Nizozemsku o 11 %.

Trvalé odbourávání vysokých zásob koudelových materiálů začalo v sezóně 1999/2000 a plně se projevilo v sezóně 2003/2004, která začínala se zásobami 6 758 t. Nižší zásoby bylo možno zaznamenat jen v roce 1985 – a sice 2 300 t. Z hlediska časového limitu zásob představují zásoby

2003/2004 v průměru 2,3 měsíce výroby. V sezóně 2002/2003 to bylo ještě 3,5 měsíce a v předcházející dokonce 6 až 6,5 měsíce.

Průměrná poptávka, stanovená z posledních pěti sezón, představuje spotřebu v průměru cca 56 000 t krátkého vlákna ročně. Připočteme-li potřebu koudelí v netextilních průmyslových sektorech, pak celková poptávka činí cca 68 800 t. Z výše uvedeného vyplývá, že nabídka i poptávka v krátkých vláknech v nové sezóně bude celkem vyrovnaná.

Od počátku roku 2004 byl v sortimentu koudelí obchod velmi živý, všechno, co se vyrobilo, šlo rychle na odbyt za ceny, které se bez obtíží udržovaly na vyšší úrovni. Oproti situaci v dlouhém vlákne převažovala u koudelí poptávka nad nabídkou. Nekryta zůstávala poptávka po jemnějších koudelových materiálech na výrobu zejména česaných tow přízí. Ceny těchto materiálů se v polovině dubna zvýšily o 25 % a v důsledku toho opadl zájem přádelen.

Významným odběratelem koudelí byla opět Čína. Odběr koudelí zvýšil v poslední době také automobilový průmysl.

Závěry k vývoji trhu koudelových materiálů:

- Poptávka po tírenských koudelových materiálech by v nejbližší době neměla doznat větších změn a měla by se jako v minulých letech pohybovat okolo 70 000 t. Nepředpokládá se citelné snížení poptávky.
- Případné nižší nákupy ze strany přádelen by měly být vykompenzovány vyšším odběrem ze strany ostatního netextilního průmyslu.
- Nízké zásoby koudelí by měly být nahrazeny předpokládanou vyšší výrobou ze sklizně roku 2004.
- Netextilní průmyslové sektory budou mít nadále zájem o tuto přírodní surovinu. S řádově větším odběrem z jejich strany však nelze zatím počítat.

Cenový vývoj koudelí bude nadále silně ovlivňován obchody s čínskou stranou. Je nesporné, že svoji úlohu budou sehrávat i kursovní poměry euro/dolar. Rovněž nelze vyloučit vliv poskytování úvěrů a záruky za krytí čínských obchodů.

Nabídka i poptávka byla koncem roku 2004 i začátkem roku 2005 v rovnováze a obchod s koudelovým materiálem by měl dále probíhat bez zvláštních potíží.

Pramen: *Vlas Berichten* č. 23/02, 24/03, 1-24/04

Pěstování konopí setého v zemích EU

Tradičními zeměmi pěstování konopí v Evropě jsou především Rusko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko a Francie. K novým zemím, které začínají opět pěstovat a zpracovávat konopí, patří Německo, Španělsko, v malé míře pak většina zemí EU, včetně České republiky.

V Evropské unii bylo podle zodpovědných odhadů v roce 2003 pěstováno konopí pro průmyslové účely v rozsahu cca 18 tis. ha. Ve Francii vzrostly plochy v roce 2003 na 9 500 ha, což je meziroční nárůst o 23 %. Hektarové výnosy byly nižší v důsledku vysokých teplot a sucha.

V roce 2004 nastal mírný pokles osevních ploch (stále však v rozmezí 16 – 18 tis. ha), který je pravděpodobně reakcí na významné zvýšení produkce v roce 2003, která vyrovnala a doplnila zásoby této komodity na všech výrobních stupních. Tento rok byl také významný užitím nové varianty odrůdy Santhica 27, která se vyznačuje vysokým obsahem vlákna (o 4 % vyšší než u předchozí odrůdy) a nulovým obsahem THC. Uvažuje se proto revidovat zápis celé škály povolených odrůd konopí setého s nízkým obsahem THC. Pěstitelé by se měli zapojit do projektu odlišení jednotlivých odrůd v závislosti na užití konopné suroviny. Tento projekt má mimo jiné přispět k odbytu konopného vlákna pro výrobu tkanin se speciálním posláním (zejména v Itálii).

V zemích EU je pěstování konopí podporováno a mezi spotřebiteli jsou propagovány konopné materiály. Je zde také tendence nahrazovat ve větší míře umělá vlákna, jejichž likvidace je z hlediska životního prostředí stále více problematická.

Růst osevních ploch konopí setého je přes význam této suroviny velmi pomalý. Přitom perspektivy užití konopných vláken jsou velmi slibné a v posledních letech se této problematice věnují různé výzkumné instituce. Řeší se optimalizace výroby, vyhodnocují se užité vlastnosti, probíhá praktické ověřování speciálních izolačních panelů pro užití ve stavebnictví, automobilovém průmyslu a při výrobě výrobků z plastických hmot.

Trvalým problémem je dostupnost a serióznost informací o rozsahu osevních ploch a produkci technického konopí ze všech zemích světa.

Nejvíce pěstované odrůdy konopí

Země původu	Odrůda konopí
Polsko	Bialobrzzeskie, Dolnoslaskie, Beniko, LKCSD
Rusko	Jermakovskaja
Ukrajina	Juso, Juso16, Juso 31, Dněprovskaja
Francie	Fedora, Futura 77, Fedrina 74, Tardif
Maďarsko	Kompolti, Unico B2F
Nepál	Kush
Německo	Rasami
JAR	Durban

Pramen: Vlas Berichten

Konopné vlákno ze stonků, vypěstovaných v zemích EU, slouží téměř výhradně k technickým účelům (na výrobu speciální buničiny, při výrobě rouna a filců atd.). Pro oděvní průmysl a výrobu textilu do interiérů se využívá konopné vlákno, příze nebo tkanina, dovážené z východní Evropy a z Číny.

Kvetení Inu

Porosty Inu před sklizní

Trháni .Inu

Balik .Inu

PĚSTOVÁNÍ PŘADNÉHO LNU V ČR

Pěstování lnu má v ČR dlouholetou tradici. Především v podhorských a bramborářských výrobních oblastech představuje významnou tržní příležitost. Do roku 1990 se průměrná sklizňová plocha přadného lnu pohybovala nad úrovní 20 tis. ha. Od roku 1992, kdy byly v ČR zrušeny přímé podpory a pěstování se stalo ztrátové, plochy přadného lnu postupně klesaly až na 2 190 ha v roce 1997. Oživení zájmu pěstitelů o tuto plodinu opět nastalo po zavedení dotačního titulu na podporu pěstování přadného lnu. Od roku 1998 pěstební plocha postupně narůstala, v posledních letech se pohybuje na úrovni cca 5 – 6 tis. ha. V roce 2003 bylo podle Lnářského svazu oseto 6 003 ha a v roce 2004 byl zaznamenán pokles na 5 499 ha. Podle předběžných informací LS je v roce 2005 oseto přadným lnem 4 692 ha.

Rozsah pěstování přadného lnu v ČR

Rok sklizně	Osevní plocha (ha)	Sklizňová plocha (ha)	Výnos rosených stonků (t/ha)	Sklizeň rosených stonků (t)
1980	24 412	24 144	3,47	83 770
1985	23 243	22 242	3,97	88 410
1990	21 425	20 913	3,90	81 575
1991	17 875	15 199	2,09	31 723
1992	9 858	9 333	2,45	22 857
1993	7 859	7 571	3,31	25 038
1994	11 047	10 118	2,68	27 118
1995	10 626 ¹⁾	9 966	3,44	34 300
1996	6 836 ¹⁾	5 899	3,10	18 272
1997	2 191	2 017	3,19	6 439
1998	4 744 ¹⁾	3 719	3,01	11 185
1999	7 315 ¹⁾	5 292	3,22	17 065
2000	8 484 ¹⁾	8 332	1,82	15 137
2001	6 977	6 560	2,70	17 687
2002	5 843	5 843	2,55	14 915
2003	5 684	5 683	2,18	12 387
2004	5 366	5 365	3,27	17 557

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ osevní plochy zahrnují i plochy lnu olejného

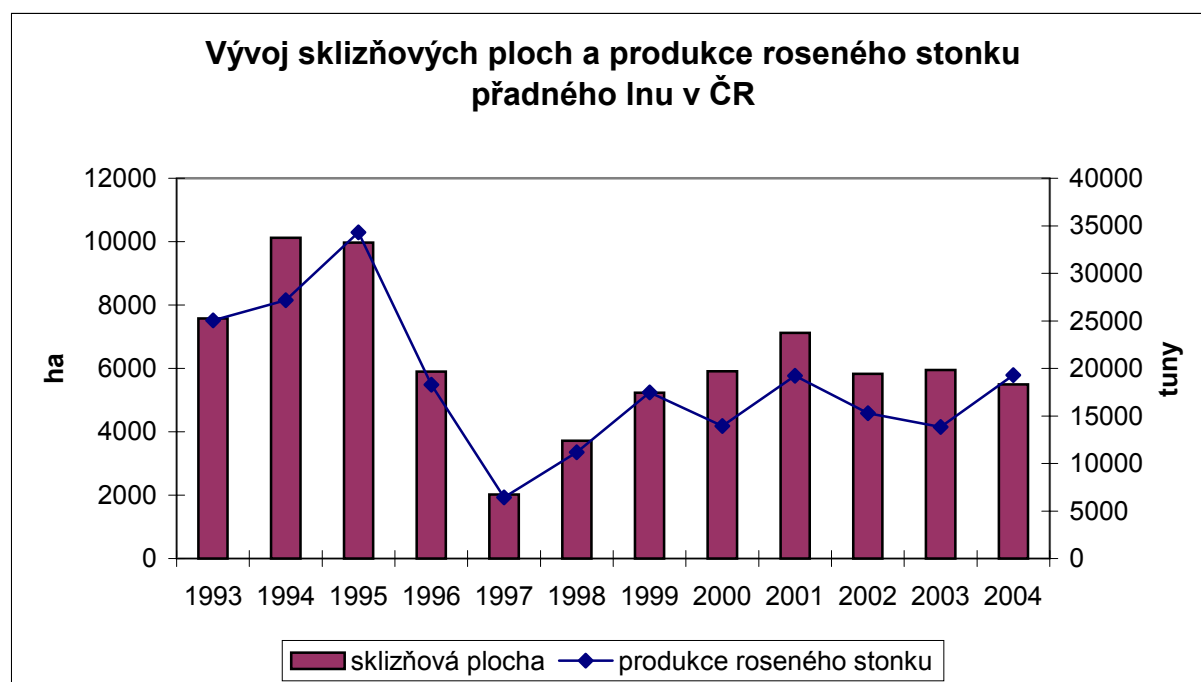
Rozsah pěstování přádného lnu dle Lnářského svazu

Rok sklizně	Osevní plocha (ha)	Sklizňová plocha (ha)	Výnos rosených stonků (t/ha)	Sklizeň rosených stonků (t)
1900		29 343		
1950		29 800		
1960		38 925		95 912
1970		24 896		71 551
1980	24 412	24 144	3,47	83 770
1990	21 425	20 913	3,90	81 575
1991	17 875	15 199	2,09	31 723
1992	9 858	9 333	2,45	22 857
1993	7 859	7 571	3,31	25 060
1994	11 047	10 118	2,69	27 187
1995	10 200	9 966	3,44	34 300
1996	5 950	5 899	3,10	18 272
1997	2 092	2 017	3,19	6 439
1998	4 069	3 719	3,01	11 185
1999	5 348	5 232	3,34	17 484
2000	6 302	5 911	2,36	13 929
*2001	7 124	7 124	2,7	19 234
2002	5 885	5 825	2,73	15 271
2003	6 003	5 953	2,32	13 822
2004	5 499	5 499	3,6	19 290

Pramen: Lnářský svaz ČR podle průzkumu prováděného v tírnách

Poznámka: * Rosený stoněk z plochy 5 565 ha byl zpracován na dlouhé vlákno, z plochy 1 559 ha byla vyrobena pouze koudel

Rozdíly v plochách a výnosu stonku proti údajům ČSÚ jsou důsledkem odlišné metodiky sledování. Lnářský svaz ČR eviduje skutečně oseté a sklizené plochy a sklizený rosený stoněk podle uzavřených smluv mezi tírnou a pěstitelem lnu. Podporovaná plocha přádného lnu vedená v evidenci SZIF pro rok 2004 je 5 372 ha.

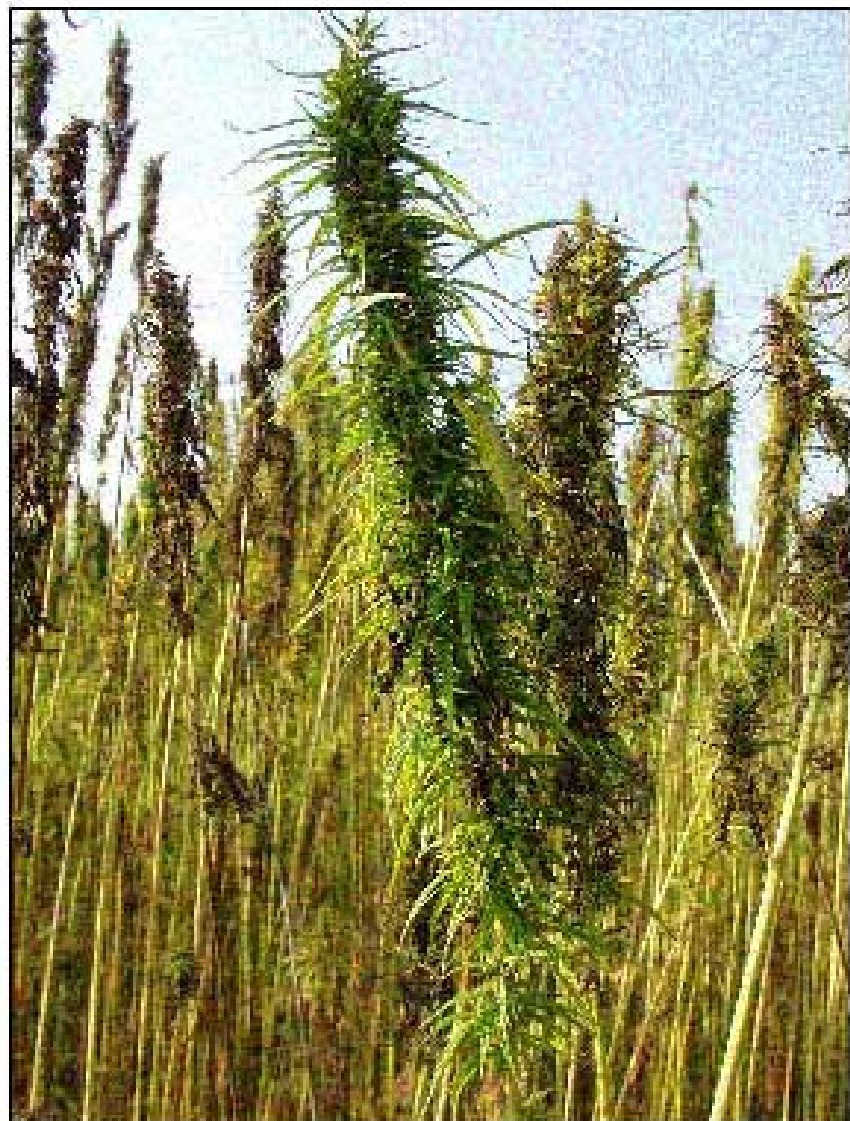

Pramen: Lnářský svaz ČR

Vzešlé rostliny
konopí setého

Porost konopí
setého před sklizní

Sklizeň konopí setého

Sečení konopí setého

Bilance produkce a užití rosených stonků v ČR

Ukazatel	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05*
Sklizňové plochy (ha)	5 911	7 124	5 825	5 953	5 499
Výnos rosených stonků (t/ha)	2,36	2,7	2,73	2,32	3,6
Skližeň rosených stonků (t)	13 929	19 234	15 271	13 822	19 290
Počáteční zásoba (t)	0	0	0	0	0
Dovoz (t)	348	293	492	45	25
Vývoz (t)	106	7	1	51	55
Domácí spotřeba (t**)	14 129	18 107	16 030	13 831	19 260
Konečná zásoba (t**)	0	0	0	0	0
Předpokládaná minimální potřeba (t**)		44 000	32 000	31 700	28 155

Pramen: ČSÚ, celní statistika, Lnářský svaz ČR

Poznámka: * odhad, ** do roku 2003/04 se uvádí odhad, protože se dosud tento údaj sledoval za kalendářní rok

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců roseného lněného stonku (Kč/t)

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	*2000	2001	2002	2003	2004
3 588	3 740	4 197	3 696	3 222	3 510	4 100	3 317	2 546	4 218	4 119	4 545

Pramen: ČSÚ

Poznámka: *od roku 2000 údaje Lnářského svazu

Stručné zhodnocení lnářské sezóny 2004 v ČR

V roce 2004 bylo podle údajů LS oseto přadným lnem 5 499,1 ha. K setí bylo užito 14 odrůd, převládala odrůda Jordán 24,9 % ploch, Bonet 13,7 %, Elektra 10,8 %, Escalina 9,4 %, Venika 8,3 %, Ilona 8,1 %, Viking 7,0 % ploch. V menším rozsahu byly uplatněny odrůdy Merkur, Agatha, Jitka, Tábor, Texa, Super a Viola.

Len se podařilo zasít v optimálním čase, tj. do konce dubna. Porosty byly hodnoceny jako dobré, před začátkem trháni byly poměrně vyrovnané. Trháni lnu bylo zahájeno koncem června (nejdříve na Moravě) a do konce července bylo vytrháno 1 135 ha (tj. 21 %), do konce srpna 4 648 ha (tj. 85 %), zbývajících 801 ha bylo vytrháno v září.

Z důvodu dlouhotrvajícího sucha v měsíci srpnu a v první polovině září probíhalo rosení velmi pomalu. Skližeň uroseného stonku byla zahájena ve druhé dekádě srpna, do poloviny srpna bylo sklizeno jen 89 ha, do poloviny září 1 265 ha, do konce září bylo sklizeno 2 915 ha (tj. 53 % ploch). Dešťové srážky od druhé poloviny září přispěly ke zrychlení procesu rosení a sklizeň byla do konce října ukončena.

Výnos roseného stonku byl 3,6 t/ha při rozpětí 3,3 – 4,0 t/ha. To představuje cca 19 290 t roseného stonku. Podíl dlouhého vlákna ze sklizně 2004 je cca 15,2 % při rozpětí 7 – 24 %. Jakost dlouhého vlákna se pohybuje v rozmezí Tex 125 - 92. Podíl krátkého vlákna je 14,8 % při rozpětí 8 – 20 %.

Ze sklizně 2004 se očekává celkový přírůstek 5 780 t lněných vláken, z toho dlouhého vlákna 2 930 t a krátkého vlákna 2 850 t. Dále se předpokládá výroba 700 t krátkého vlákna ze stonku olejného lnu a konopí.

Skližeň přadného lnu v roce 2004 je hodnocena jako velmi dobrá jak z hlediska výnosu stonku, tak i kvality a výdajnosti vlákna.

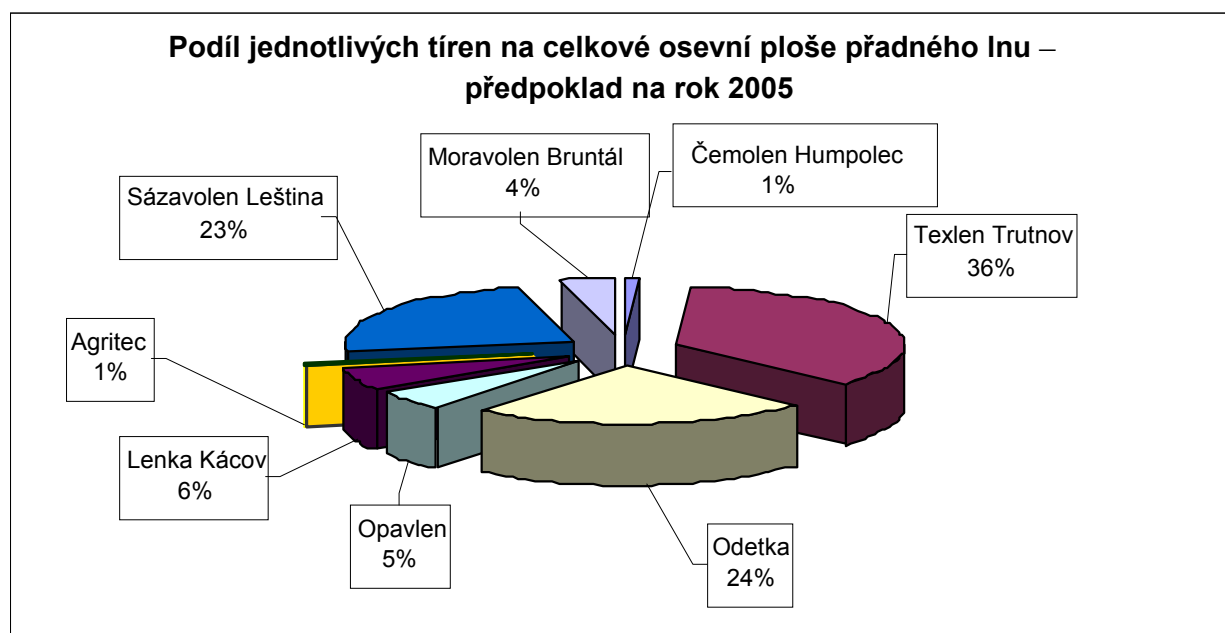
Přehled o hlavních výsledcích sezóny přádného lnu v ČR roku 2004

Osevní plocha	ha	5 499
Sklizňová plocha	ha	5 499
- z toho množitelské plochy	ha	2 009
- tj. podíl množitelských ploch	%	35
Produkce celkového množství rosených stonků	t	19 290
Průměrný výnos rosených stonků	t/ha	3,6
Průměrná realizační cena za 1 t roseného stonku	Kč	4 545
Celkový obsah vlákna ve stonku	%	29,96
Průměrný obsah dlouhého vlákna	%	15,2
Průměrný výnos semene	t/ha	0,55
Výroba vlákna ze sklizně 2004 celkem –předpoklad	t	5 780
Výroba dlouhého vlákna ze sklizně 2004-předpoklad	t	2 930
Výroba koudele ze sklizně 2004 - předpoklad	t	2 850
Poměr výroby dlouhého vlákna a koudele		51 : 49
Produkce dlouhého vlákna na 1 ha	kg	533
Produkce koudele na 1 ha	kg	518
Celková produkce uznaného osiva	t	716,5

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR, ÚKZÚZ

Předpokládaný rozsah osevních ploch v roce 2005

Podle předběžných informací z tírenských podniků je v roce 2005 oseto přádným lnem 4 692 ha. Jedním z důvodů snížení oseté plochy proti předchozímu roku je pokles odbytu vlákna a lněných přízí kvůli zvýšenému dovozu lněného zboží především z Číny.

Pramen: Lnářský svaz ČR

Potřebný rozsah pěstování přadného lnu z hlediska plného zajištění požadavků zpracovatelského průmyslu na dlouhé vlákno

Rok		2001	2002	2003	2004	2005*
Potřeba dlouhého vlákna	t/rok	5 970	4 300	4 540	4 820	4 302
Produkce dlouhého vlákna	t/ha	0,23	0,28	0,32	0,534	0,55
Výnos rosených stonků	t/ha	2,7	2,73	2,32	3,6	3,6
Potřebná osevní plocha lnu	ha	25 000	15 300	14 200	9 094	7 821
Skutečná osevní plocha lnu	ha	7 124	5 885	6 003	5 499	4 692

Pramen: Lnářský svaz ČR

Poznámka: *předpoklad

Pro plynulou výrobu vlákna je potřebné předzásobení z předchozí sklizně. Pro nezbytné předzásobení surovinou na všech výrobních stupních je rozsah pěstování přadného lnu a produkce roseného stonku stále nedostatečná.

TÍRENSKÉ ZPRACOVÁNÍ LNU V ČR

Zpracovatelské kapacity pro přadný len v ČR v roce 2004

Lnářský podnik	Strojní vybavení	Reálná roční zpracovatelská kapacita RS	Zpracovaný RS v kal. roce	Podíl tíren na produkci RS	Využití tíren. kapacit
		t	t	%	%
Agřítec Šumperk	1 dvousekcvá turbína	2 000	2,4	0,02	0,12
Čemolen Humpolec	3 dvousekcvé turbíny	8 400	4 363,0	33,27	51,19
Lenka Kácov	2 čtyřsekcvé turbíny	10 000	4 485,2	34,20	44,85
Lenas Malá Štáhle	2 dvousekcvé turbíny	5 600	458,0 ¹⁾	3,49 ¹⁾	9,32
			64,04 ²⁾	0,49 ²⁾	
Moravolen St. Libavá	1 dvousekcvá turbína	2 800	1 025,38	7,81	36,62
Sázavolen Leština	1 dvousekcvá turbína	2 800	414,0	3,17	14,78
Texlen Radvanice	2 dvousekcvé turbíny	5 600	2 300,8	17,55	41,08
Celkem		37 200	13 112,82	100,00	35,25

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR

Poznámka: ¹⁾ Odetka Vrbno p/Pradědem, ²⁾ Opavlen Opava

V současné době jsou tuzemské zpracovatelské tírenské kapacity využívány z jedné třetiny. Volné kapacity prvních zpracovatelů jsou jedním z předpokladů pro zvyšování osevních ploch lnu přadného.

Vývoj výroby lněných vláken v ČR

Rok	Lněná vlákna celkem (t)	Dlouhé vlákno (t)	Koudele (t)	Poměr dlouhého vlákna a koudele
1991	16 862	7 484	9 387	44 : 56
1992	11 019	4 857	6 162	44 : 56
1993	9 400	4 130	5 270	44 : 56
1994	8 800	3 980	4 820	45 : 55
1995	11 100	4 650	6 450	42 : 58
1996	7 200	2 800	4 400	40 : 60
1997	1 798	708	1 090	40 : 60
1998	3 088	1 235	1 853	40 : 60
1999	4 895	1 943	2 797	43 : 57
2000	4 896	2 235	2 661	45 : 55
2001	4 732	1 591	3 141	34 : 66
2002	5 333	1 598	3 735	30 : 70
2003	4 691	1 750	2 941	37 : 63
2004	4 637	1 889	2 748	41 : 59

Pramen: ČSÚ, Lnářský svaz ČR

Zpracování roseného stonku tírnami v ČR (podle kalendářních roků)

Rok	Množství roseného stonku (t)	Průměrná výdajnost dlouhého vlákna v tírně (%)	Skutečná výroba dlouhého vlákna (t)
1998	12 351	10,0	1 235
1999	17 484	12,0	2 098
2000	16 811	13,3	2 235
2001	18 526	8,6	1 596
2002	17 508	9,2	1 598
2003	15 161	11,6	1 751
2004	13 113	14,3	1 889

Pramen: Lnářský svaz ČR

POŽADAVKY TEXTILNÍHO PRŮMYSLU A BILANCE PRODUKCE A UŽITÍ VLÁKNA

Požadavky textilního průmyslu na lněné vlákno a koudel v ČR v roce 2004 a 2005 (t)

Ukazatel	Třený len		Tíreuská koudel		Vochlovaný len		Vochlovaná koudel	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Z domácí produkce	1 276	1 526	832	1 008	310	150	535	535
Z dovozu	2 550	2 278	400	400	246	150	665	610
Celkem	3 826	3 804	1 232	1 408	556	300	1 200	1 145

Pramen: Statistika Lnářského svazu ČR podle sdělení přádelen lnu v ČR

Výroba lněných přízí ve lnářských přádelnách v ČR (t)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Příze lenky	3 153	2 484	1 461	1 922	1 890	1 830	2 405	1 760	1 835	1 652	1 786
Příze koudelky	4 194	3 479	2 157	2 159	1 960	2 683	2 754	2 520	2 299	2 242	2 234
Celkem	7 347	5 963	3 618	4 081	3 850	4 513	5 159	4 290	4 030	3 894	4 020

Pramen: Lnářský svaz ČR, ATOK, Resortní statistické zjišťování MPO

Bilance produkce a užití dlouhého vlákna v ČR (t)

Ukazatel	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Počáteční zásoba	4 145	2 558	935	0		1 261	44	824	499
Změna provozní zásoby					+12				
Výroba dlouhého vlákna	1 830	840	1 443	1 943	2 235	1 591	1 598	1 750	1 889
Dovoz dlouhého vlákna	517	1 607	2 248	3 447	2 221	2 221	2 102	1 733	2 155
Dovoz vochl. vlákna*					1 237	1 006	1 374	821	2 038
Celková nabídka	6 492	5 005	4 626	5 390	5 705	6 079	5 118	5 128	6 082
Tuzemské spotřeba	3 600	3 900	4 526	5 300	4 444	5 969	4 273	4 540	4 749
Vývoz dlouhého vlákna	334	170	100	90	0	66	21	89	13
Konečné zásoby	2 558	935	0	0	1 261	44	824	499	1 333

Pramen: Celní statistika, Lnářský svaz ČR

Poznámka: * dovoz vochlivaného vlákna přepočteného na třené vlákno

Celková spotřeba třeného a vochlivaného lnu v roce 2004 odpovídá v přepočtu množství:

- třeného lnu z tuzemska celkem	1 791 t
- třeného lnu z dovozu celkem	2 958 t
- třeného lnu celkem	4 749 t

Předpokládaná potřeba třeného a vochlivaného lnu v roce 2005 odpovídá v přepočtu množství:

- třeného lnu z tuzemska celkem	1 775 t
- třeného lnu z dovozu celkem	2 527 t
- třeného lnu celkem	4 302 t

V přádelnách se užívá třený len po procesu vochlování. Pro získání hmotnostní jednotky vochlivaného vlákna je zapotřebí 1,66 násobek třeného vlákna.

Tuzemské zdroje dlouhého vlákna jsou nedostatečné a pro zabezpečení produkce přádelen pro textilní průmysl je nutné větší objemy dlouhého vlákna dovážet.

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny dlouhého vlákna reagují na vývoj nabídky a poptávky v ČR, na aktuální situaci na burze v Kortrijku a na otevření trhu východoasijským zemím.

Průměrné ceny dlouhého vlákna v ČR (Kč/kg)

Třené vlákno	Stand.	Tex	2001	2002	2003	2004
Nízká jakost	7 – 8	140 – 125	40	46	39	32
Střední jakost	9 – 10	110 – 100	57	55	54	42
Lepší jakost	11	92	68	62	65	50
Nejlepší jakost	12	84 a lepší	70	72	73	

Pramen: Lnářský svaz ČR

V prodeji dlouhého vlákna je současná situace kritická. Vzhledem k možnosti nákupu v rámci EU je vyvíjen přádelnami tvrdý tlak na snižování cen tuzemského dlouhého vlákna. Odbyt dlouhého vlákna mimo ČR je obtížné realizovat a pokud ano, tak za ceny až o 50 % nižší než jsou ceny na trhu ČR obvyklé.

Pohyb cen koudelí v ČR (Kč/kg)

Koudel	Stand.	Tex	2001	2002	2003	2004
Nízká jakost	2	500	12	12,5	10,0	do 10
Střední jakost	3	330	13	14,0	11,5	9 – 11,50
Lepší jakost	4	250	15	16,0	14,0	12 – 14
Nejlepší jakost	6 – 8	165 – 125	17 – 20	17 – 20	15 – 20	13 – 16

Pramen: Lnářský svaz ČR

V odbytu tuzemských papírenských koudelí nastal přechodný útlum. Po dokončení nové zpracovatelské linky v roce 2005 v OP papírny v Olšanech se předpokládá nárůst spotřeby (cca 7 000 t ročně) krátkých vláken pro výrobu speciálních druhů papíru. O kvalitní přádlácké koudele je trvalý zájem.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Statistika zahraničního obchodu je uvedena včetně intraunijního obchodu od 1. 5. 2004 – údaje nové metodické koncepce však nejsou plně srovnatelné s údaji před tímto datem. Povinnost vykazovat měsíčně data pro Intrastat se týká osob (zpravodajských jednotek), které překročí roční asimilační práh při dodání (odeslání) zboží do jiné země EU v hodnotě 4 milióny Kč nebo při odebrání (přijetí) zboží z jiné členské země 2 milióny Kč. Povinnost vykazovat data pro Intrastat však nevzniká a zpravodajskou jednotkou se nestává osoba, která nemá povinnost podávat přiznání k DPH.

Dovoz lnu a lněných surovin bez rozlišení celního režimu (t)

Kód celního sazebníku	Název zboží	Dovoz							
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5301 10 00	Len surový nebo máčený	1 302,2	518,0	293,8	377,0	270,8	305,1	25,5	5,6
5301 21 00	Len lámaný nebo třený	1 018,6	1 900,9	2 221,3	2 198,4	2 101,8	1 732,4	2 155,0	389,5
5301 29 00	Len vochlovaný	831,2	961,8	745,1	606,2	847,8	494,9	1 227,9	259,9
5301 30 10	Lněná koudel	2 612,4	2 842,7	2 510,6	2 433,5	4 198,5	6 665,2	7 252,7	1 503,8
5301 30 90	Lněný odpad	174,1	0,0	0,4	0,0	13,2	25,0	5,2	2,3
5301	Celkem	5 938,5	6 223,4	5 771,2	5 615,1	7 432,2	9 222,5	10 666,4	2 161,1

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005
údaje o dovozu od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

Vývoz lnu a lněných surovin bez rozlišení celního režimu (t)

Kód celního sazebníku	Název zboží	Vývoz							
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5301 10 00	Len surový nebo máčený	22,1	131,7	249,6	5,2	2,0	4,9	55,0	3,3
5301 21 00	Len lámaný nebo třený	35,9	77,9	222,2	66,1	20,8	73,6	0,0	0,0
5301 29 00	Len vochlovaný	1,6	11,9	15,7	88,6	129,3	9,2	8,1	0,0
5301 30 10	Lněná koudel	1 098,3	1 042,5	945,7	1 282,6	328,5	211,6	1 336,9	0,0
5301 30 90	Lněný odpad	364,2	514,4	620,1	777,2	961,2	901,8	1 134,3	329,7
5301	Celkem	1 522,1	1 778,4	2 053,4	2 219,7	1 442,1	1 201,2	2 534,3	333,0

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005
údaje o vývozu od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

Dovoz vybraných výrobků ze lnu (tis. Kč)

Kód celního sazebníku	Název zboží	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5306	Příze lněná	73 017	54 222	54 691	123 285	172 502	26 284
5309	Tkaniny lněné	272 253	258 275	245 287	202 558	218 909	80 437
5801 90 10	Tkaniny vlasové, žinylkové ze lnu	48	128	47	769	1 459	47
5905 00 30	Tapety ze lnu ostatní ne z nití rovnoběžně uložených	0	0	1	0	376	0
6106 90 50	Halenky, košile dámské, dívčí ze lnu, ramie pletené, háčkované	1 386	418	123	478	234	114
6110 90 10	Pulovry, svetry, vesty apod. ze lnu, ramie pletené, háčkované	4 845	3 462	3 857	6 920	7 874	3 023
6205 90 10	Košile pánské, chlapecké ze lnu, ramie	1 910	2 064	4 188	6 682	13 562	10 067
6206 90 10	Halenky košile dámské, dívčí ze lnu, ramie	4 895	7 540	7 810	12 619	34 368	11 760
6302 29 10	Prádlo ložní potisknuté ze lnu, ramie	0	2	3	23	0	1
6302 31 10	Prádlo ložní nepotisknuté ze směsi bavlna – len	587	320	1 522	1 369	3 955	položka zrušena
6302 39 10 6302 3920 ¹⁾	Prádlo ložní nepotisknuté ze lnu	55	248	49	25	30	2
6302 51 10	Prádlo stolní ze směsi bavlna – len	6 075	6 783	10 251	3 825	9 004	položka zrušena
6302 52 00	Prádlo stolní ze lnu	3 198	2 880	3 498	392	223	372
6302 91 10	Prádlo toaletní, kuchyňské ze směsi bavlna – len	3 444	3 087	2 339	2 804	1 944	položka zrušena
6302 92 00	Prádlo toaletní, kuchyňské ze lnu	63	875	355	134	501	280
6304 19 30	Přehozy lůžkové ze lnu nebo ramie, ne pletené, háčkované	141	0	0	0	15	2
	Celkem	371 917	340 304	334 021	361 883	464 956	132 389

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005, 1) kód cel. sazebníku od r. 2005
 údaje o dovozu od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

Vývoz vybraných výrobků ze lnu (tis. Kč)

Kód celního sazebníku	Název zboží	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5306	Příze lněná	314 600	258 661	256 366	305 603	301 655	72 310
5309	Tkaniny lněné	1 077 413	984 260	877 176	834 821	911 265	235 618
5801 90 10	Tkaniny vlasové, žinylkové ze lnu	0	0	0	663	1 526	45
5905 00 30	Tapety ze lnu ostatní ne z nití rovnoběžně uložených	0	0	0	0	0	0
6106 90 50	Halenky, košile dámské, dívčí ze lnu, ramie pletené, háčkované	609	23	96	43	1 515	0
6110 90 10	Pulovry, svetry, vesty apod. ze lnu, ramie pletené, háčkované	2 352	3 836	612	488	4 767	183
6205 90 10	Košile pánské, chlapecké ze lnu, ramie	28 099	18 589	18 267	24 593	29 481	8 720
6206 90 10	Halenky košile dámské, dívčí ze lnu, ramie	72 978	71 311	72 445	60 257	97 385	31 981
6302 29 10	Prádlo ložní potisknuté ze lnu, ramie	20	1 451	228	62	807	0
6302 31 10	Prádlo ložní nepotisknuté ze směsi bavlna – len	1 463	824	1 871	2 317	5 221	položka zrušena
6302 39 10 6302 3920 ¹⁾	Prádlo ložní nepotisknuté ze lnu	6 055	2 269	2 860	3 043	6 399	18 112
6302 51 10	Prádlo stolní ze směsi bavlna – len	63 788	69 670	39 027	28 581	13 751	položka zrušena
6302 52 00	Prádlo stolní ze lnu	50 468	54 697	37 459	26 932	18 647	5 553
6302 91 10	Prádlo toaletní, kuchyňské ze směsi bavlna – len	152 332	143 006	78 752	36 938	52 353	položka zrušena
6302 92 00	Prádlo toaletní, kuchyňské ze lnu	21 484	21 164	27 158	58 425	33 443	13 550
6304 19 30	Přehozy lůžkové ze lnu nebo ramie, ne pletené, háčkované	83	61	22	2	18	2
	Celkem	1 791 744	1 629 822	1 412 339	1 382 768	1 478 233	386 074
	SALDO	+1 419 827	+1 289 518	+1 078 318	+1 020 885	+1 013 274	+253 685

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005, 1) kód cel. sazebníku od r. 2005
údaje o vývozu od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

PĚSTOVÁNÍ LNU OLEJNÉHO

Len olejný ve světě

Podle statistiky FAO se světová výměra pěstování lnu olejného meziročně mírně snižuje. K výraznějšímu poklesu ploch došlo v Evropě, a to z 362,7 tis. ha v roce 2003 na 327,5 tis. ha v roce 2004. Celková světová sklizeň by v roce 2004 podle statistiky FAO dosáhla 2,03 mil. t, což je téměř o 0,72 mil. t méně než v roce 2003. Z produkce roku 2004 připadá 33,1 % na Kanadu, 23,1 % na Čínu, na USA 13,7 % a 8,8 % na Indii. Přitom produkce EU 25 se na celkové světové sklizni lnu olejného v roce 2004 podílí jen 6,8 %.

Přehled sklizňové plochy a produkce lnu olejného ve světě v roce 2003 a 2004

Ukazatel	2003		2004	
	Plocha (ha)	Produkce (t)	Plocha (ha)	Produkce (t)
Svět celkem	2 466 353	2 102 876	2 383 122	2 030 607
Z toho: - Čína	390 000	466 000	400 000	470 000
EU	*169 229	*157 702	*160 961	*138 531
- Belgie	20 232	13 460	21 000	18 300
- Dánsko	117	39	120	40
- Francie	76 508	53 503	70 000	50 000
- Německo	16 000	15 000	10 000	10 000
- Itálie	3 000	2 000	3 000	2 000
- Nizozemsko	4 500	4 000	4 500	4 000
- Španělsko	11 145	3 800	11 145	3 800
- Švédsko	3 727	6 900	5 702	8 000
- Velká Británie	34 000	59 000	17 000	30 000
- Česká republika			2 154	3 119
- Estonsko			100	98
- Maďarsko			2 000	2 000
- Lotyšsko			1 800	700
- Litevsko			9 300	2 600
- Polsko			740	733
- Slovensko			2 400	2 800

Pramen: FAOSTAT

Poznámka: * rok 2003 EU 15, rok 2004 EU 25

Měsíční průměry cen lněného semene dovezeného do Rotterdamu v Kč/t

2004						2005					
Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
8 894,5	8 678,8	10 903,7	11 343,6	11 746,7	10 986,2	11 840,0	12 001,4	11 397,0	8 907,6	8 213,2	7 622,6

Pramen: DATAGAIN

Len olejný v ČR

Plochy lnu olejného v ČR kolísaly v závislosti na rentabilitě pěstování. Nejnižší sklizňová plocha byla v roce 1997 a pouze zvýšená poptávka po lněném semeni potravinářské kvality a vyšší cenová relace způsobily nárůst pěstebních ploch. Příčinou prudkého navýšení osevů lnu olejného v roce 2001 bylo vydání nařízení vlády č. 86/2001 Sb. (novelizováno nařízením č. 454/2001 Sb.), kterým byl olejný len zařazen do skupiny plodin pěstovaných k energetickým nebo průmyslovým účelům na půdách uváděných do klidu, a na jeho pěstování bylo možno při dodržení podmínek SZIF čerpat finanční podporu ve výši 5 500 Kč/ha.

V roce 2003 osevňovací plochy olejného lnu dosáhly vrcholu. Z plochy 5 345 ha bylo při průměrném výnosu 0,91 t/ha sklizeno 4 848 t semene.

Ukončení podpory pěstování olejného lnu v roce 2004 (zrušením NV č. 454/2001 Sb.) se projevilo snížením plochy olejného lnu cca na 40 % výměry roku 2003. Díky vyššímu hektarovému výnosu semene ale celková produkce poklesla pouze na 64 % produkce roku 2003.

Vývoj sklizňových ploch, hektarových výnosů a celkové produkce lnu olejného v ČR

Rok	Sklizňová plocha (ha)	Hektarový výnos (t/ha)	Celková produkce (t)
1990	606	1,77	1 073
1991	4 600	1,47	6 762
1992	1 080	1,50	1 620
1993	780	1,58	1 232
1994	1 072	1,27	1 361
1995	752	1,30	978
1996	407	1,36	553
1997	312	1,21	377
1998	646	1,40	904
1999	2 251	1,57	3 535
2000	1 700	1,35	2 295
2001	3 045	0,85	2 603
2002	2 548	1,31	3 337
2003*	5 345	0,91	4 848
2004*	2 154	1,45	3 119

Pramen: Agritec Šumperk, * ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců lněného semene (Kč/t)

1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
9 459	6 932	6 277	6 475	7 336	7 455	8 640	10 875	10 988	8 717	8 524	7 182	9 823	12 226

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců lněného semene podle směrů užití (Kč/t)

Využití	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Technické a krmivářské	7 336	7 455	8 950	9 500	9 750	7 500	7 000	8 000	5 000	7 800
Potravinářské	7 900	8 200	9 800	12 500	13 500	12 500	12 000	15 000	14 300	14 000

Pramen: Agritec Šumperk

Zahraniční obchod s lněným semenem bez rozlišení celního režimu (t) (CN 1204 00 10, 1204 00 90)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
Dovoz	748,9	561,3	449,0	356,2	375,6	526,8	340,8	193,1
Vývoz	730,6	1 340,2	3 420,6	2 526,3	2 187,3	4 136,4	3 257,1	650,6
Saldo	-18,3	+778,9	+2 971,6	+2 170,0	+1 811,7	+3 609,6	+2 916,3	+457,5

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005
údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

V roce 2004 došlo u dovozu lněného semene do ČR oproti předchozímu roku k výraznému poklesu, a to o 35,3 %. V porovnání s předchozími roky se největším dodavatelem lněného semene na technické zpracování stala Ukrajina, následovalo Slovensko, Německo, Kanada a Rakousko.

Vývoz lněného semene v roce 2004 zaznamenal rovněž pokles o 21,3 % na 3 257 t. Největší objemy směřovaly zejména do Polska (v roce 2001 v množství 2 006,5 t, v roce 2002 v množství

1 522,3 t, v roce 2003 v množství 2 145 t a v roce 2004 poklesly na 1 050 t) a do Německa (852 t). Významný byl v roce 2004 také vývoz do Belgie ve výši 535 t a Nizozemska 310 t.

**Zahraniční obchod s lněným olejem bez rozlišení celního režimu (t)
(CN 1515 11 00, 1515 19 10, 1515 19 90)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
Dovoz	1 968,9	1 763,9	1 851,2	1 712,4	1 515,7	1 767,9	2 416,3	500,0
Vývoz	493,5	37,8	8,5	407,6	224,8	29,3	176,2	55,8
Saldo	-1 475,4	-1 726,1	-1 842,8	-1 304,8	-1 290,9	-1 738,7	-2 240,1	-444,2

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005

údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

Dostatečná nabídka tuzemského lněného semene a existence domácích zpracovatelských kapacit evokují otázku, zda jsou dovozy lněného oleje v takovém rozsahu nutné.

PĚSTOVÁNÍ KONOPÍ SETÉHO V ČR

Konopí seté, jako významný zdroj přírodního vlákna a organické hmoty k technickému nebo energetickému využití se v ČR začalo znovu pěstovat v roce 1997.

V letech 1997 a 1998 se jednalo pouze o experimentální plochy s výměrou do 2 ha. Současně byly pro podmínky ČR zkoušeny vhodné odrůdy. Od roku 1999 byly v ČR povoleny pro pěstování dvě odrůdy konopí setého: polská odrůda Beniko a ukrajinská odrůda Juso-11. Odrůda Juso-11 byla k 1. 6. 2004 vyřazena ze Seznamu odrůd zapsaných ve Státní odrůdové knize České republiky na žádost udržovatele odrůdy. Při množení osiva této odrůdy se objevily problémy v uniformitě (velký podíl dvoudomých rostlin) a navíc odrůda nebyla zařazena do Společného katalogu odrůd EU. Důvodem pro její nezařazení do Společného katalogu odrůd EU byly zkoušky na obsah THC na Ukrajině, které nebyly shledány jako rovnocenné ke zkouškám v EU. Z těchto důvodů udržovatel odrůdy v ČR požádal o její stažení z registrace.

V roce 2005 je v ČR registrována pouze odrůda Beniko a k pěstování jsou povoleny i další odrůdy podle společného katalogu odrůd EU.

Nařízení Komise (ES) č. 436/2005 v Příloze II stanovuje odrůdy konopí, pěstované na vlákno, které jsou způsobilé pro přímé platby. Jsou to:

Beniko, Carmagnola, CS, Delta-Llosa, Delta 405, Dioica 88, Epsilon 68, Ferimon–Férimon, Fibranova, Fibrimon 24, Futura 75, Juso 14, Red Petiole, Santhica 23, Santhica 27, Uso-31

a nově schválené pro hospodářský rok 2005/2006:

Bialobrzieskie, Cannacomp, Fasamo, Fedora 17, Felina 32, Felina 34-Félina 34, Fibriko TC, Finola, Lipko, Tiborszállási, UNICO-B.

V roce 2000 bylo konopím oseto 129 ha, sklizňová plocha činila 58 ha. V roce 2001 bylo oseto konopím pro textilní zpracování 29 ha, pro energetické využití 20 ha, v roce 2002 pro textilní zpracování 91ha a pro energetické využití 2 ha a v roce 2003 pro zpracování na vlákno využití 115 ha a pro energetické využití 11 ha. V roce 2004 činila osevní plocha konopí 307 ha, z toho pro tírenské zpracování cca 230 ha se sklizní 1 400 t suchých stonků. Pro produkci osiva bylo určeno 37 ha. V roce 2005 bylo, podle předběžných údajů, oseto konopím 156 ha.

Plochy a produkce konopí setého v ČR

Rok	Jednotka	2000	2001*	2002*	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾
Osevní plocha	ha	129,0	29,0	91,0	115,0	307,0
Výnos semene při pěstování na semeno	t/ha	0,8	0,8	0,85	0,7	0,7
Výnos stonku	t/ha	9,0	9,0	9,5	9,0	9,0
Výnos vlákna	t/ha	2,25	2,25	2,35	1,55	1,45
Výnos hmoty pro energetické využití	t/ha	10,0	10,0	10,5	10,0	10,0

Pramen: Agritec

Poznámka: * podle SZIF, ¹⁾ podle Lnářského svazu

Osivo konopí setého se dováží z Polska za průměrnou cenu 95 - 115 tis. Kč/t. Od roku 2003 se množí osivo na základě licenční smlouvy se zahraničním majitelem odrůdy také v ČR.

Dovoz konopných surovin do ČR se v roce 2004 výrazně zvýšil na 1 211 t (tj. +44,5 %). Mezi nejvýznamnější dodavatele patří zejména Francie, dále Nizozemsko, Německo a Rakousko. Pro potřeby přádelen se do ČR nepravidelně dováží konopné vlákno v množství do 5 t ročně. Dovoz dalších konopných komodit se zpracovává v ostatním průmyslu.

Dovoz konopných surovin do ČR (t)

CN kód	Název	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5302 10	Konopí pravé, surové, máčené, nespředené	3,8	4,3	6,7	695,6	830,4	1 162,4	703,3
5302 90	Koudel, odpad z konopí pravého	33,7	100,4	514,5	47,8	7,4	48,6	0,3

Pramen : Celní statistika

Poznámka : * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005
údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

Vývoz konopných surovin z ČR (t)

CN kód	Název	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005*
5302 10	Konopí pravé, surové, máčené, nespředené	0	0,05	0	0	0,05	0	0
5302 90	Koudel, odpad z konopí pravého	0,09	0,43	5,42	0,80	0,28	0,16	0

Pramen : Celní statistika

Poznámka : * údaje za období od 1. 1. – 31. 3. 2005
údaje od 1. 5. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU

S novými výrobními postupy a možnostmi využití konopí stoupá v posledních letech zájem o pěstování této plodiny v Evropě i u nás, především z toho důvodu, že je to nejvýnosnější plodina obsahující vlákenný materiál, která se v Evropě pěstuje. Je méně náchylné na poškození chorobami nebo škůdci a vzhledem k hustotě porostu a rychlosti růstu nemá větší problémy se zaplevelením. To znamená snížení pěstitelských nákladů během vegetace.

Nevýhodou konopí je, že má stonek příliš robustní a dlouhý, takže se s ním při sklizni špatně manipuluje. Bylo odzkoušeno několik typů sklizňových strojů, ukazuje se, že nejvhodnější technologií je sestava lišt, kterou se konopný stonek rozdělí na potřebnou délku, vhodnou pro další manipulaci i následné zpracování.

Pěstování konopí setého je v ČR legislativně ošetřeno zákonem č. 1967/1998 Sb. V tomto zákoně v § 24, bodu a) se zakazuje pěstovat druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů. Dále § 29 tohoto zákona ustanovuje ohlašovací povinnost, podle které:

1. Osoby pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m² jsou povinny předat hlášení místně příslušnému celnímu orgánu podle místa pěstování, písemně nebo v elektronické podobě, podepsané zaručeným elektronickým podpisem podle zvláštního právního předpisu
 - a) do konce května:
 - výměru pozemků, které byly v příslušném kalendářním roce oseté konopím, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,
 - odhad výměry pozemků, na nichž bude pěstováno konopí v příštím kalendářním roce,
 - b) v průběhu vegetace a sklizně údaje o výměře pozemků a způsobu zneškodnění konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území, a to nejpozději do 5 dnů před provedením jejich zneškodnění,
 - c) do konce prosince příslušného kalendářního roku
 - výměru pozemků, které byly oseté konopím, výměru pozemků, ze kterých bylo sklizeno konopí, včetně názvu použité registrované odrůdy, čísla parcely, názvu a čísla katastrálního území,
 - množství sklizeného konopí (stonku) a semene konopí.

Pěstování konopí setého, podobně jako v EU, je u nás podporováno. V roce 2005 bude podpořeno pěstování konopí pro vlákno v rámci doplňkových přímých plateb, tzv. TOP-UP na ornou půdu a pěstování konopí pro energetické využití v rámci dotačního programu 1. Ú - Podpora pěstování bylin pro energetické využití.

Aby pěstitel konopí setého mohl obdržet finanční podporu, musí splnit některé podmínky. Především musí mít zemědělskou půdu, na které pěstuje konopí, vedenou v Evidenci využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů, což vyplývá ze zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění. V žádosti na jednotnou platbu na plochu je nutné v příloze č. 4 „Deklarace půdy“ uvést, že se jedná o plochu osetou konopím setým. Dále je povinen k žádosti připojit:

- uznávací list o uznání osiva konopí
- smlouvu s odběratelem produkce
- čestné prohlášení, ve kterém se zaváže neprodleně oznámit Fondu začátek kvetení konopí. Tetrahydrokanabinol je totiž nejvíce obsažen v květenství rostlin, naopak ve stonku a v semeni se téměř nevyskytuje. Členské státy mají povinnost zřídit systém umožňující ověřit obsah tetrahydrokanabinolu nejméně na 30 % ploch z celkové výměry pěstovaného konopí na vlákno. Odběr vzorků musí zahrnovat alespoň 30 % pěstitelů a všechny pěstované odrůdy. Z cca 28 odrůd konopí, které jsou povoleny pro pěstování pro účely produkce vlákna v zemích EU, byla pro podmínky ČR odzkoušena odrůda Beniko.

Žádosti o podporu pěstování konopí na vlákno v rámci TOP-UP na ornou půdu se podávají na příslušnou ZA-PŮ MZe do 15. května, žádosti o podporu pěstování konopí pro energetické využití se podávají tamtéž, termín ukončení přijímání žádostí pro rok 2005 je 30. června.

Konopí je plodinou s mnohostranným využitím. Získané vlákno je vhodné pro výrobu papíru, stavebních izolací, lisovaných termoplastických dílců pro automobilový průmysl. Úprava konopného vlákna k textilnímu užití pro výrobu speciálních tkanin je předmětem výzkumu. Pro své vlastnosti, jako je trvanlivost, prodyšnost a tepelně izolační vlastnosti má konopné vlákno možnost uplatnění nejen v klasické výrobě textilních materiálů (džínovina, dekorační látky), ale zejména při výrobě speciálních textilií a výrobků, určených pro netextilní průmyslové využití. Vysoce se hodnotí i další kladné vlastnosti, související s výrobou, jako je menší výrobně energetická náročnost, druhotná zpracovatelnost a biodegradabilita použitého materiálu.